

OSNOVNA ŠOLA ORMOŽ
Znanje | Varnost | Odgovornost | Ustvarjalnost

KMS?

Področje: Slovenščina

Raziskovalna naloga

Avtorice: Lana Zdravec
Ana Žnidarič
Jana Žnidarič

Mentorici: Brigita Brajković, pred. učit.
Tina Zdravec, prof.

Ormož, 2020

»S kritiko jezika mladih v resnici uničujemo slovenski jezik!«

(K. Ahačič)

»Kadar o kom rečemo, da govori slovensko, hočemo s tem povedati, da govori poseben, samosvoj jezik, ki ga je treba ločiti od drugih.«

(J. Toporišič)

»Cilj komunikacije naj bo vedno gradnja in vzdrževanje mostu med našim srcem in srcem našega otroka.«

(A. K. Šoljaga)

ZAHVALA

Za pomoč pri raziskovalni nalogi se zahvaljujemo mentoricama, Tini Zadavec, prof., ter Brigiti Brajković, pred. učit., ki sta nam pomagali pri spoznavanju raziskovalnega procesa, nas spodbujali in nam svetovali, kako rešiti probleme. Prav tako smo hvaležne učiteljici Renati Pučko, prof., ki nam je pomagala pri tehničnem urejanju raziskovalne naloge, ter učiteljici Mirjani Meško, prof., za prevod povzetka v angleški jezik. Učitelju Romanu Bobnariču, prof., pa hvala, ker nam je pokazal, kako ustvariti spletno stran.

Iskreno se zahvaljujemo tudi gospe Moniki Meško Bučanski, ki nam je z veseljem odgovorila na raziskovalna vprašanja.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	7
1.1	Hipoteze	8
2	TEORETIČNI DEL	9
2.1	Sporazumevanje.....	9
2.1.1	Človek in besedna govora.....	9
2.1.2	Pomen sporazumevanja	9
2.2	Slovenski jezik.....	9
2.2.1	Socialne zvrsti.....	10
2.2.1.1	Sleng	11
3	RAZISKOVALNI DEL.....	12
3.1	Raziskovalne metode	12
3.1.1	Preučevanje literature.....	12
3.1.2	Anketiranje	12
3.1.3	Intervju	12
3.1.4	Analiza besedil učencev	12
3.1.5	Fokusna skupina učencev.....	12
4	REZULTATI	13
4.1	Povzetek in analiza pogovora (intervjuja) s staršem.....	13
4.2	Analiza ankete	13
4.2.1	Analiza pilotske ankete.....	13
4.2.2	Analiza ankete anketiranih učencev.....	14
4.2.3	Analiza ankete anketiranih staršev	16
4.3	Analiza besedil.....	20
4.3.1	Analiza besedil spletne komunikacije med učenci	20
4.3.2	Analiza besedil komunikacije med učenci in starši	22
4.4	Analiza fokusne skupine učencev.....	22
5	RAZPRAVA	25
6	ZAKLJUČEK S SMERNICAMI ZA NAPREJ	27
7	VIRI IN LITERATURA.....	29
7.1	Viri slik	29
8	PRILOGE.....	30

KAZALO SLIK

Slika 1: Primer pisnega sporazumevanja med očetom in sinom (Pahor, 2018).....	7
Slika 2: Socialne zvrsti jezika	10
Slika 3: Izpolnjeni izvodi pilotske ankete.....	13
Slika 4: Najpomembnejše oblike sporazumevanja pri učencih	14
Slika 5: Način sporazumevanja učencev z vrstniki	14
Slika 6: Način sporazumevanja učencev s starši.....	15
Slika 7: Uporaba slenga učencev v pogovorih s starši.....	15
Slika 8: Želja učencev, da bi starši razumeli njihov sleng	16
Slika 9: Raba v anketi navedenih slengizmov pri učencih	16
Slika 10: Razlogi za razumevanje staršev z otroki v živo	17
Slika 11: Ali starši razumejo sleng svojega otroka.....	17
Slika 12: Ali starši želijo razumeti sleng svojega otroka	18
Slika 13: Zakaj starši želijo razumeti sleng svojega otroka	18
Slika 14: Zakaj starši ne želijo razumeti slenga svojih otrok.....	19
Slika 15: Raba in razumevanje v anketi ponujenih slengizmov pri starših.....	19
Slika 16: Zbiranje nabora besedil pisne komunikacije med učenci od 7. do 9. razreda.....	21
Slika 17: Delež slengizmov v sporočilih učencev	21
Slika 18: Besedni oblak najpogostejših slengizmov v vzorcu besedil pisne komunikacije med učenci	22
Slika 19: Primer SMS-sporočila med devetošolko in njeno mamo	22

KAZALO TABEL

Tabela 1: Tabela najpogosteje rabljenih slengizmov pri učencih in starših	20
Tabela 2: Tabela najmanj pogosto rabljenih oz. najmanj znanih slengizmov pri učencih in starših.....	20

POVZETEK

Sleng je ena najbolj znanih interesnih govoric, ki združuje isto stare govorce, najpogosteje mladino. Izraža se predvsem v uporabi besed, slengizmov. V raziskovalni nalogi smo se osredotočile na vprašanje, v kolikšni meri učenci 7., 8. in 9. razreda Osnovne šole Ormož uporabljajo sleng, kako sodobna tehnologija vpliva na sleng učencev ter kakšno vlogo ima sleng pri sporazumevanju med učenci in starši.

Izvedle smo pilotsko anketo za zbiranje nabora slengizmov, anketo pri učencih in starših, raziskovalni pogovor s staršem, analizo besedil spletne komunikacije med vrstniki ter spletno obliko fokusne skupine z učenci.

Ugotovile smo, da vsi učenci od 7. do 9. razreda uporabljajo sleng in da je med učenci razlika glede na starost, saj se mlajši učenci z vrstniki raje pogovarjajo na štiri oči, starejši pa predvsem s pomočjo sodobne tehnologije, in sicer s pisanjem. Vpliv pisanja preko sodobne tehnologije se kaže tudi v izrazni podobi slengizmov, med katerimi prevladujejo kratice, saj je zaradi njih pisanje lažje in hitrejše. Učenci tudi v sporazumevanju s starši uporabljajo slengizme, čeprav se z njimi najpogosteje pogovarjajo v živo. Starši in večina sedmo- ter osmošolcev si želi, da bi starši razumeli sleng svojih otrok.

Da bi prispevale k boljšemu sporazumevanju med starši in otroki, smo nabor slengizmov, ki smo jih pridobile z anketo, uporabile za nastanek spletnega slovarčka slengizmov z zvočnimi posnetki razlage pomena in s primeri iz rabe.

Ključne besede: sleng, slengizem, spletna komunikacija, sporazumevanje med starši in otroki

ABSTRACT

Slang is the most known informal category of language that unites speakers of the same age, most often the youth. It is mainly expressed in the use of words, slangisms. The research paper focuses on the extent to which 7th, 8th and 9th grade students of Primary school Ormož use slang, how modern technology affects students' slang and what role slang plays in communication among students and parents.

We conducted a pilot survey to collect a set of slangisms, a survey among students and parents, an exploratory conversation with a parent, a text analysis of online communication among peers, a word cloud method and an online focus group with students.

We found that all students in grades 7 to 9 use slang and that there is a difference based on age, because younger students prefer to talk with their peers in person, older students prefer to talk using modern technology, by writing. The influence of writing using modern technology is also reflected in the expressive image of slangisms, which are dominated by abbreviations, because they make writing easier and faster. Students also use slangisms when communicating with their parents, although they mostly communicate with their parents in person. Parents and the majority of younger students want that the parents would understand their children's slang.

In order to improve communication between parents and students, we used a set of the least known and the least used slangisms, obtained from the survey, to create an online dictionary of unknown slangisms with audio recordings explaining their meaning.

Key words: slang, slangism, online communication, parent-child communication

1 UVOD

Jezik je živ organizem, ki diha in se razvija skozi življenje svojih govorcev. Če se ti počutijo sproščeno in do jezika gojijo ljubezen, potem le-ta služi svojemu namenu. Vzpostavlja sporazumevalni most med govorce, jih povezuje in druži v interesih, ki so jim skupni. Tega se najbolj zavedamo mladi, ki v svoj jezik vnašamo sebe in vse, kar nas veseli. Uporabljamo ga sproščeno, razigrano, bogatimo ga s svojo domišljijo in ga prilagajamo svojemu stilu življenja, ki si ga težko predstavljamo brez sodobne tehnologije.

Ko smo se v šoli pri pouku slovenščine pogovarjali o slengu in vseh njegovih značilnostih, smo se jezika, ki ga govorimo vsak dan znova, začele šele zares zavedati in nanj postale ponosne. Začele smo se spraševati, ali je sleng res samo naš jezik, ki skrbno varuje naš svet – svet mladih. Je ta svet resnično okvirjen s sodobno tehnologijo ali smo vseeno še vedno največ v stiku na štiri oči? Je morda prav sleng tisti zid, ki onemogoča odraslim, da vstopijo v naš svet? Si sploh želimo, da bi odrasli vstopili v naš svet? Ker smo radovednega značaja in ker smo želele temo za raziskovalno nalogo, se nam je naenkrat ta kar sama razgrnila pred očmi.

Nagovorile smo mentorici, ki sta nas usmerili med knjižne police, brskale pa smo tudi po spletu. Kmalu smo opazile, da je sleng že zelo raziskano, a vedno znova aktualno področje jezika. Našle smo kar nekaj raziskovalnih nalog svojih vrstnikov iz različnih šol, zato smo bile sprva malce razočarane in nam je zmanjkalo motivacije za temo, ki očitno ni nič novega. Toda brskale smo naprej in naletele na zanimive izsledke, med drugim na radijski intervju s sodobnim jezikoslovcem dr. Kozmo Ahačičem, ki ima svež in optimističen pogled na jezik, in tako spoznale, da se sodobni jezikoslovci težko zadovoljijo z definicijami jezika mladih, ki so jih začrtali njihovi predhodniki pred nekaj desetletji. Če hočeš raziskovati področje, kot je jezik, moraš namreč nujno stopiti v korak s časom in upoštevati vse okoliščine sporazumevanja. Tako nas je raziskovalni duh gнал naprej, predvsem k raziskovanju spleta, saj smo sklepale, da se vrstniki tam tudi najraje družimo. Ko nam je mentorica pokazala objavo predsednika Boruta Pahorja, ki je na Instagramu objavil primer spletnega pogovora s svojim sinom, v katerem je sin uporabil slengizem, smo se trdno odločile, da raziščemo, kako je z uporabo slenga v našem okolju, na naši šoli, kjer pa se s to temo v okviru raziskovalnega dela še nismo ukvarjali. Odločile smo se, da raziščemo svet sedmo-, osmo- in devetošolcev Osnovne šole Ormož skozi njihov jezik, ali je le-ta podvržen sodobni tehnologiji ter kako raba tega jezika vpliva na njihov odnos starši ...

Slika 1: Primer pisnega sporazumevanja med očetom in sinom (Pahor, 2018)

1.1 Hipoteze

Skozi raziskovalni proces sta nas po področju, ki nas zanima, vodili naslednji raziskovalni vprašanji:

- Kako sodobna tehnologija vpliva na sleng učencev 7., 8. in 9. razreda Osnovne šole Ormož?
- Kakšno vlogo ima pri sporazumevanju med starši in učenci sleng – predstavlja oviro ali most v sporazumevanju med generacijama?

Na podlagi teh vprašanj smo izpeljale naslednje hipoteze:

H1: Vsi učenci 7., 8. in 9. razreda uporabljajo slengizme, intenziteta uporabe pa narašča s starostjo učencev.

H2: Učenci se z vrstniki sporazumevajo predvsem preko sodobne tehnologije, in sicer predvsem s pisanjem.

H3: Uporaba sodobne tehnologije vpliva na izrazno podobo slengizmov.

H4: Učenci se s starši predvsem pogovarjajo v živo, manj pa uporabljajo sodobno tehnologijo.

H5: Učenci pri sporazumevanju s starši ne uporabljajo slenga.

H6: Učenci in njihovi starši si želijo, da bi starši razumeli govorico mladih.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Sporazumevanje

2.1.1 Človek in besedna govorica

Človek je družbeno bitje, ki mora vzdrževati stik z drugimi, če hoče v svojih združbah živeti. Sporazumevanje poteka s kretnjami, z izrazom obraza, s telesno držo, zlasti pa z besedno govorico (Toporišič, 1994, str. 9).

Urbančič (1987, str. 9) definira jezik kot »sistem sredstev, ki služijo mišljenju, sporazumevanju in izražanju misli pripadnikov neke jezikovne skupnosti.« Sodobni jezikoslovci, kot je Stabej (2017, str. 12), pa poudarjajo, da ima skoraj vsak naravni jezik nekako dve vlogi – poleg sporazumevalne še t. i. identifikacijsko ali simbolno vlogo, s katero posameznik izraža sebe in svojo pripadnost. Stabej še poudari, da sta obe vlogi v bistvu neločljivi, sta pa v različnih situacijah različno izraziti.

2.1.2 Pomen sporazumevanja

Dr. Kozma Ahačič je v oddaji Mladoskop (Ličen, 2018) razložil, da se naše življenje odraža v našem jeziku, in poudaril, da je jezik orodje, s katerim se učinkovito sporazumevamo.

Današnji življenjski ritem je takšen, da se sodobnemu človeku kaj hitro lahko zgodi, da neha komunicirati z bližnjimi, zavedati pa se je potrebno, kako pomembno je sporazumevanje. Sporazumevati bi se morali čim več. Še posebej je pomembna komunikacija med starši in otroki, ki naj poteka na vse možne načine: skozi pogovor, s sporočili, po elektronski pošti, s komentarji na Facebooku. Otroci naj sami povedo, katera vrsta jim je najljubša, še posebej pa je pomembno, da starši s svojimi otroki negujejo pogovor v živo. Cilj komunikacije naj bo vedno gradnja in vzdrževanje mostu med srcem starša in njegovega otroka (Kandare Šoljaga, 2017, str. 29).

V najstniških letih ima za mladega človeka pomembno funkcijo prijateljstvo in komunikacija z vrstniki. Pridružitve skupini vrstnikov je ena najpomembnejših razvojnih nalog v tem obdobju. V prijateljskih odnosih mladi najboljše zadovoljijo potrebo po sprejemanju, pripadanju, razumevanju in odobravanju (Kandare Šoljaga, 2017, str. 102).

2.2 Slovenski jezik

Toporišič (1994, str. 47) definira slovenski jezik kot »samosvoj jezik, ki ga je treba ločiti od drugih, npr. od hrvaškega, italijanskega, nemškega, angleškega itd.« Poudari še, da je pri tem »vseeno, ali kdo govori knjižno ali v katerem narečju ali mestni govorici; pojem slovenski jezik namreč obsega vse oblike tega jezika: zborna, obe pogovorni, narečno, žargonsko ...« Toporišič slovenski jezik dalje deli na pet večjih zvrstnih snopov:

- socialne,
- funkcijske,
- časovne,
- mernostne ter
- prenosniške zvrsti.

Vse naštetje zvrsti se pojavljajo v besedilih, ki jih obravnavamo z različnih stališč, in sicer glede na tvorca, naslovnika, namen sporočanja itd. (Toporišič, 1994, str. 47).

2.2.1 Socialne zvrsti

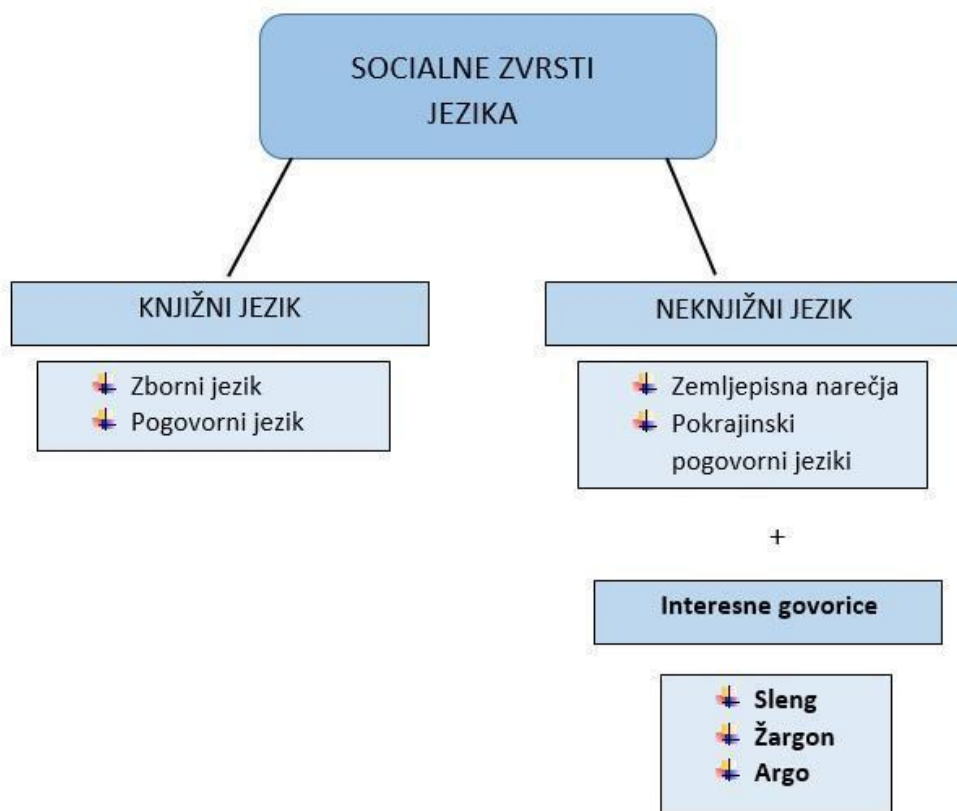
Če upoštevamo okoliščine sporazumevanja in udeležence (njihovo starost, izobrazbo, izvor), lahko govorimo o različnih socialnih zvrsteh jezika (Črešnik idr., 2015).

Glavna delitev socialnih zvrsti je na dva večja dela, in sicer na knjižni in neknjižni jezik. Nadzvrst knjižni jezik ima narodnopredstavitveno vlogo in je namenjen sporazumevanju na vsem slovenskem ozemlju, deli se na zbornega in splošno- ali knjižnopogovornega. Nekonjižni jezik pa se deli na t. i. zemljepisna narečja (ki so združena v 8 narečnih skupin) in na pokrajinske pogovorne jezike, ki so neke vrste nadnarečja (Toporišič, 2000, str. 14).

Modifikacije osnovnih socialnih zvrsti so interesne govorice: sleng, žargon in argo, ki se od osnovnih socialnih zvrsti odmikajo predvsem v besedju, frazeologemih in sploh z izraznimi načini. Slengovsko, žargonsko in latovsko govorijo v ustreznih skupinah ljudi, ki jih družijo nekaj skupnega. Žargon je govorica ljudi, ki jih družijo poklic, argo povezuje različne rokovnjaške, gangsterske združbe, sleng pa ljudi iste starosti, najpogosteje šolarje in mladino (Toporišič, 2000, str. 25).

Tvorne sestavine teh govoric (slengizmi, žargonizmi, argotizmi) se prenašajo kot posebna stilna sredstva tudi v izražanje katere izmed socialnih zvrsti, najpogosteje predvsem v neknjižne zvrsti (Toporišič, 2000, str. 25).

Socialne zvrsti lahko prikažemo z naslednjim grafom:

Slika 2: Socialne zvrsti jezika

Bogastvo socialnih zvrsti torej razumemo kot raznolikost slovenskega jezika in ne kot delitev na »pravilen« in »napačen« jezik ali kot v oddaji Mladoskop (Ličen, 2018) poudari dr. Kozma Ahačič: »Ni narobe, če uporabljamo različne zvrsti slovenščine, pomembno je le, da znamo izbrati pravi prostor in pravi čas za naše različne slovenske jezike.«

2.2.1.1 Sleng

Sleng je interesna govorica, ki združuje pripadnike iste generacije (iste starostne skupine). Znan je predvsem mladostniški sleng (Podvršnik idr., 2015).

V. Gjurin (1974, str. 72–75) loči družinski, otroški, mladostniški, splošni, publicistični in zabavnorevialni sleng.

Za sleng je značilna nenavadnost izražanja, predvsem v smislu poimenovanja predmetnosti, ki je za mlade aktualna. Kaže se v upiranju večji urejenosti, v preziranju družbenih norm, podiranju tabujev. Življenje, kot ga opisujejo v svojem jeziku, je za mlade bolj igra kot trda resničnost (Toporišič, 2000, str. 25).

V slengu se predvsem kaže želja, povedati kaj na nov, ne nujno dober, a presenetljiv način, zato ga označuje poseben slovar besed, v katerem se pojavlja toliko sopomenskih slengizmov. Ti kažejo veselje mladih nad igrivim jezikovnim ustvarjanjem, zato mnogi slengizmi kmalu pridejo iz mode in iz rabe in jih nadomestijo novi. Prav človekova nagnjenost k pripadanju skupini omogoča obstoj slenga (Gjurin, 1974, str. 66).

Dr. Kozma Ahačič je v oddaji *Mladoskop* (Ličen, 2018) poudaril, da je za mlade sleng posebno izrazilo svobode. Ahačič tam razmišlja tudi o tem, da je na splošno »jezik stvar, ki je zelo nepredvidljiva.« Trdi, da niti jezikoslovci ne morejo »za nobeno besedo reči, ali se bo v prihodnosti uporabljala bolj ali manj oz. ali jo bo nadomestila kakšna druga.«

Sleng se od zbornega in pogovornega jezika ter narečja bolj ali manj razlikuje predvsem v besedju, vključno s frazeologijo (Gjurin, 1974, str. 66).

Slengizmi nastajajo s klasičnimi besedotvornimi načini, kot so izpeljava, zlaganje, sestavljanje idr., pojavljajo pa se tudi besedne igre, napačna izgovorjava, prevzemanje iz narečja, pogovornega in knjižnega jezika, predvsem pa iz tujih jezikov, ki so slovenščini sosedje, in iz angleščine (Gjurin, 1974, str. 66).

D. Sekotova (2011, str. 30) ugotavlja, da so »metodološki jezikovni modeli nekaterih jezikoslovcev iz prejšnjega stoletja z današnjega vidika zastareli in jih ni mogoče v celoti aplicirati na zbrana besedila, saj je jezik živ sistem, ki se nenehno razvija in spreminja, kar velja še posebej za internetno komunikacijo – svoje vrste fenomen, ki presega meje obstoječe jezikovne teorije in jezikoslovcem predstavlja precejšen izziv.«

Osnovni značilnosti spletne komunikacije sta, kot še navaja Sekotova (2011, str. 34–39), ekspresivnost (kaže se v obliki kopičenja črk in znakov) in nepregleden način zapisa (neuporaba velikih začetnic, napačna ali prekomerna raba ločil oz. neuporaba ločil, neenotnost zapisa).

Poleg prevzemanja besed iz tujih jezikov Sekotova (2011, str. 40–45) kot značilnost slenga izpostavlja tudi posebne skupine izrazov, ki so posledica želje po inovativnosti, originalnosti ter drugačnosti in nenehno spodbujajo domišljijo govorcev. Med najbolj opazne uvršča krajšave (kratice), smeške, računalniški jezik ter vulgarizme, psovke in slengovske kletvice.

3 RAZISKOVALNI DEL

3.1 Raziskovalne metode

3.1.1 Preučevanje literature

Raziskovanje smo pričele z zbiranjem knjižne in spletne literature. Za osnovno literaturo smo uporabile učbenike za slovenščino, saj je tematika raziskovanja povezana z učnim načrtom slovenščine za osnovno šolo. Znanje smo poglobljale v strokovni literaturi v obliki knjižnih monografij in strokovnih člankov, ker pa je tematika o slengu povezana tudi z razvojem sodobne tehnologije, smo uporabile tudi sodobnejše prispevke mlajših raziskovalcev in jezikoslovcev sodobnega časa. Tako je začelo nastajati ogrodje naše raziskovalne naloge. Naš izbor citirane literature predstavlja osredotočen zapis, vezan izključno na tematiko te raziskovalne naloge.

3.1.2 Anketiranje

Zanimalo nas je, kako je z uporabo slenga pri učencih naše šole in kako na to gledajo starši teh učencev, zato smo pripravile anketni vprašalnik za učence in posebej za starše.

V zadnjem tednu januarja in prvem tednu februarja 2020 smo na Osnovni šoli Ormož anketirale 119 učencev od 7. do 9. razreda, hkrati pa so učenci domov odnesli še anketni vprašalnik, namenjen staršem. Tako smo prejele in analizirale 37 anketnih vprašalnikov staršev učencev od 7. do 9. razreda.

Osnova za nastanek ankete za starše in učence pa je bila pilotska anketa med 88 učenci 8. in 9. razreda, ki smo jo izvedle v decembru 2019. S pomočjo pilotske ankete smo dobile nabor besed (slengizmov), ki smo jih učencem in staršem kasneje ponudile v anketi.

3.1.3 Intervju

Za to kvalitativno metodo raziskovanja smo se odločile, da bi kvantitativne rezultate iz ankete lažje razumele in pojasnile. Odločile smo se za raziskovalni pogovor oz. intervju s predstavnico staršev, ki je mati treh različno starih mladostnikov. Intervju smo izvedle na šoli, in sicer 12. februarja 2020.

3.1.4 Analiza besedil učencev

Zbrale smo vzorec (N = 25) besedil, ki predstavljajo zapisana sporočila oz. krajše spletne pogovore med učenci. Učenci (7. do 9. razreda naše šole) so nam zaupali vpogled v svoj mobilni telefon in nam posredovali posnetek zaslona, na katerem je anonimen naključno izbran primer SMS-sporočila oz. spletnega klepeta med vrstniki. Zbiranje besedil smo opravile na šoli 21. februarja 2020.

Da bi v sporočilih spletne komunikacije med učenci določili najpogosteje uporabljane slengizme, smo uporabile spletno orodje besedni oblak kot vizualno predstavitev, ki omogoča poudarjen izpis najpogosteje uporabljenih besed. Za ustvarjanje besednega oblaka smo med različnimi aplikacijami, ki omogočajo izdelavo besednih oblakov (Belšak Šel, 2018), izbrale Word Art (<https://wordart.com>).

3.1.5 Fokusna skupina učencev

5. marca 2020 smo izvedle še fokusno skupino z naključno izbranimi učenci od 7. do 9. razreda (N = 9). S to metodo smo zbirale predvsem kvalitativne podatke, ki so nam služili kot dopolnilo pri rezultatih, pridobljenih skozi ostale metode raziskovanja. Fokusno skupino smo izvedle preko spleta, in sicer v skupini v klepetalniku Messenger, ki smo jo oblikovale za ta namen. To različico fokusne skupine smo izbrale z namenom, da se približamo vrstnikom in njihovem načinu komuniciranja, za katerega domnevamo, da poteka predvsem preko sodobne tehnologije, in sicer v obliki pisanja. Na ta način pa smo tudi lažje pridobile pristno podobo slengizmov, ki jih učenci uporabljajo, saj so jih v tej obliki fokusne skupine sami zapisali tako, kot jih dejansko uporabljajo.

4 REZULTATI

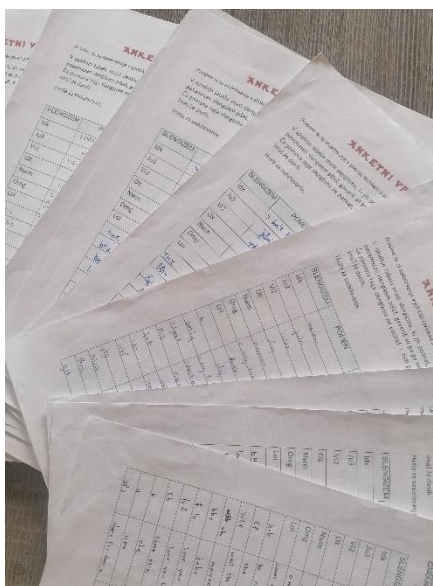
4.1 Povzetek in analiza pogovora (intervjuja) s staršem

Za raziskovalni pogovor smo izbrale M. M. B., ki je mama treh otrok. Vsi trije so (bili) učenci Osnovne šole Ormož. Dva sta stara od 20 do 30 let, najmlajša pa obiskuje 8. razred. Gospo smo najprej povprašale, ali ve, kaj je sleng. Povedala nam je, da je sleng način izražanja med določeno populacijo oz. predvsem pogovor mladih in uporaba določenih besed, izrazov, ki jih ta skupina med seboj pozna. V pogovoru z otroki pa opazila, da je to »en pogovorni jezik, da ni uradna slovenščina, knjižna pa sploh ne«. Meni, da v njeni mladosti sleng ni bil tako razširjen, kot je danes, vendar so ga uporabljali. Uporablja slengizme, vendar ne toliko kot otroci, ampak večinoma te, ki jih pozna iz mladosti. Povedala je, da njeni otroci v komunikaciji z njo in z njihovim očetom ne uporabljajo toliko slengizmov kot z vrstniki. Meni tudi, da najstarejši sin v tem obdobju ne uporablja veliko slengizmov, starejša hči malo več in najmlajša hči (8. razred) največ. Gospa večinoma razume vse, kar ji otroci povedo, če ne razume, pa vpraša, kaj pomeni. V primeru, da uporabljajo »grde« izraze, jih opozori. Z otroki največ komunicira v živo na štiri oči, če pa to ni možno, pa preko sporočil. Pravi, da se največ sporazumeva z govorjenjem. Meni, da telefon lahko povzame vse, zato je to njena najljubša vrsta tehnologije. Pri najmlajši hčeri je zasledila najpogostejše slengizme, kot so ok, bf ali pa wtf, pri starejših dveh pa ne toliko. Meni, da če želimo, da je komunikacija med otroki in starši dobra, se morajo med seboj dobro razumeti in uporabljati jezik, ki ga oboji dobro razumejo. Če starš ne razume slengizma, pomeni, da mu mora otrok razložiti, da bosta lahko sploh dobro komunicirala, tako da je pomembno, da gre obojestransko za prilagajanje. Glede težav pri sporazumevanju s svojim otrokom meni, da ne opazila težav v smislu načina izražanja, ampak bolj v smislu gledanja na stvari. Meni, da če bi starši s svojimi otroki uporabljali večino časa sleng, potem bi si ga starši želeli razumeti in se ga skozi pogovor tudi naučili.

4.2 Analiza ankete

4.2.1 Analiza pilotske ankete

Preden smo začele sestavljati anketni vprašalnik, smo se odločile za pilotsko anketo, v kateri smo učencem 8. in 9. razreda (N = 88) dale tabelo, v katero so lahko vpisali slengizme, ki jih poznajo ali uporabljajo, zraven pa še razlago pomena. Dobile smo nabor besed, iz katerega smo razbrale 105 slengizmov in jih uvrstile v nastajajoča anketna vprašalnika za učence in starše.

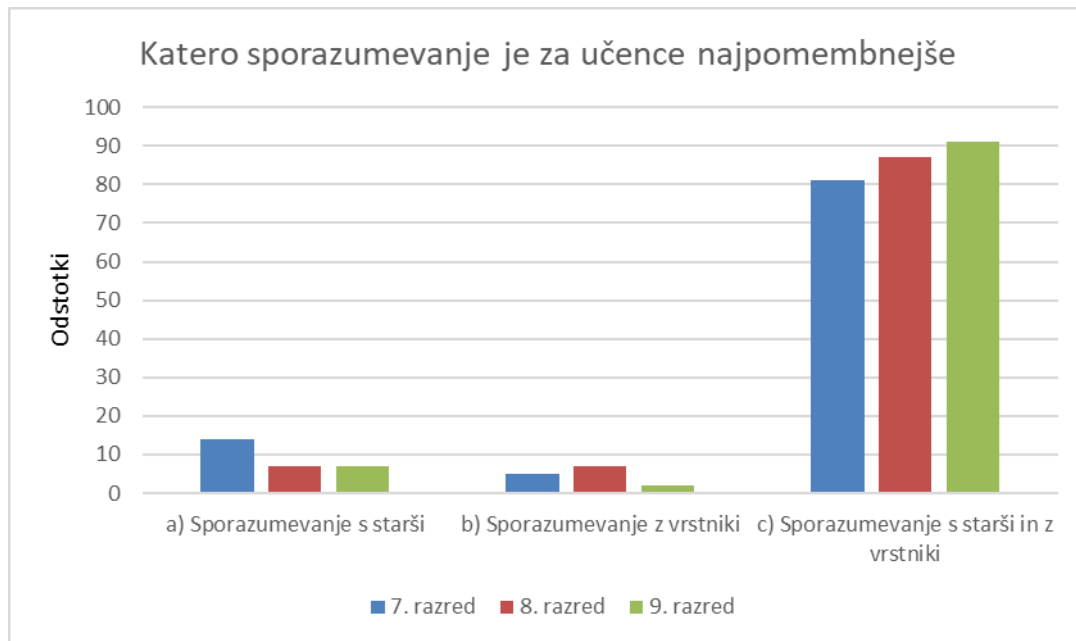
Slika 3: Izpolnjeni izvodi pilotske ankete

4.2.2 Analiza ankete anketiranih učencev

Anketne vprašalnike je izpolnilo 44 učencev 7. razreda, 30 učencev 8. razreda in 45 učencev 9. razreda.

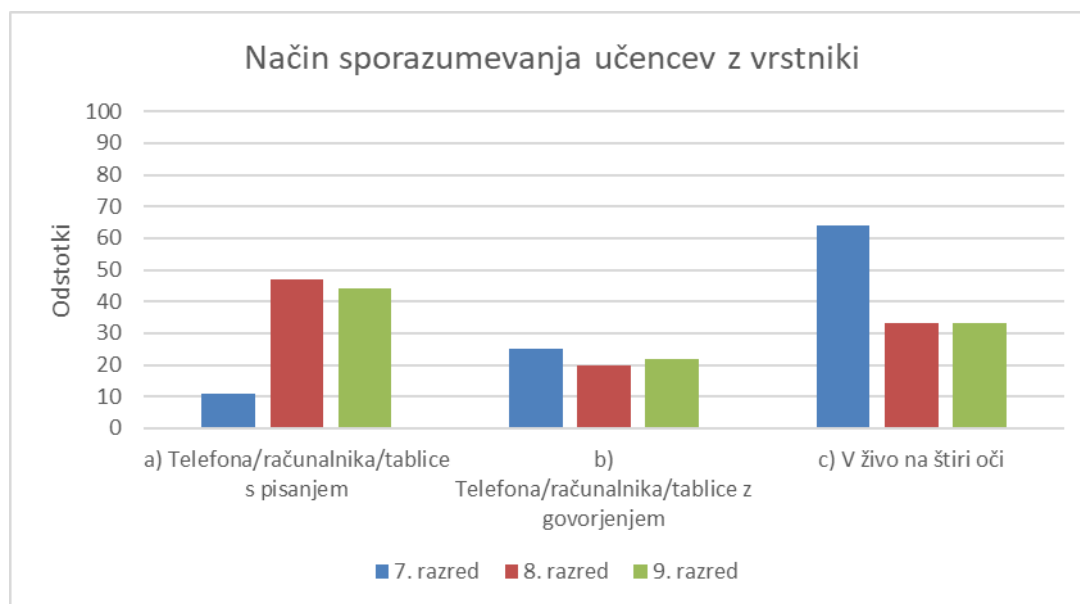
V analizi ankete smo bile pozorne na razlike med odgovori učencev 7., 8. in 9. razreda, saj smo pričakovale, da se zaradi razlike v starosti razlikujejo tudi odgovori učencev.

Vseh 119 učencev (100 %) navaja, da pri sporazumevanju uporabljajo slengizme.

Slika 4: Najpomembnejše oblike sporazumevanja pri učencih

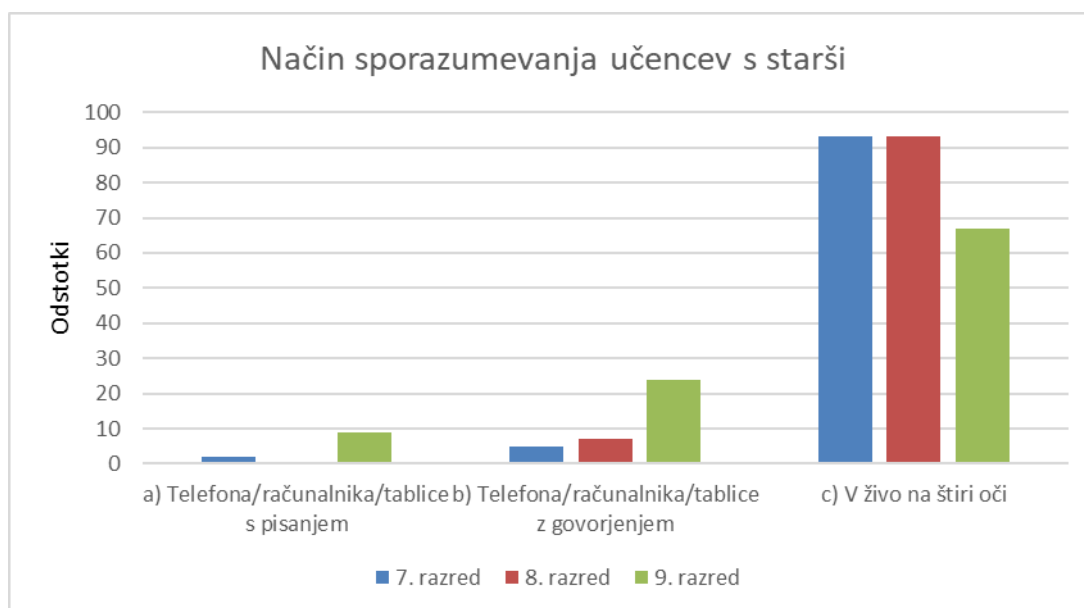
Iz stolpčnega diagrama je razvidno, da večina učencev meni, da je zanje sporazumevanje s starši in z vrstniki enako pomembno. Če odgovore primerjamo po razredih, opazimo, da je med učenci, ki jim je najpomembnejše sporazumevanje z vrstniki, največ osmošolcev, med tistimi, ki so izpostavili sporazumevanje s starši, pa prevladujejo sedmošolci.

Slika 5: Način sporazumevanja učencev z vrstniki

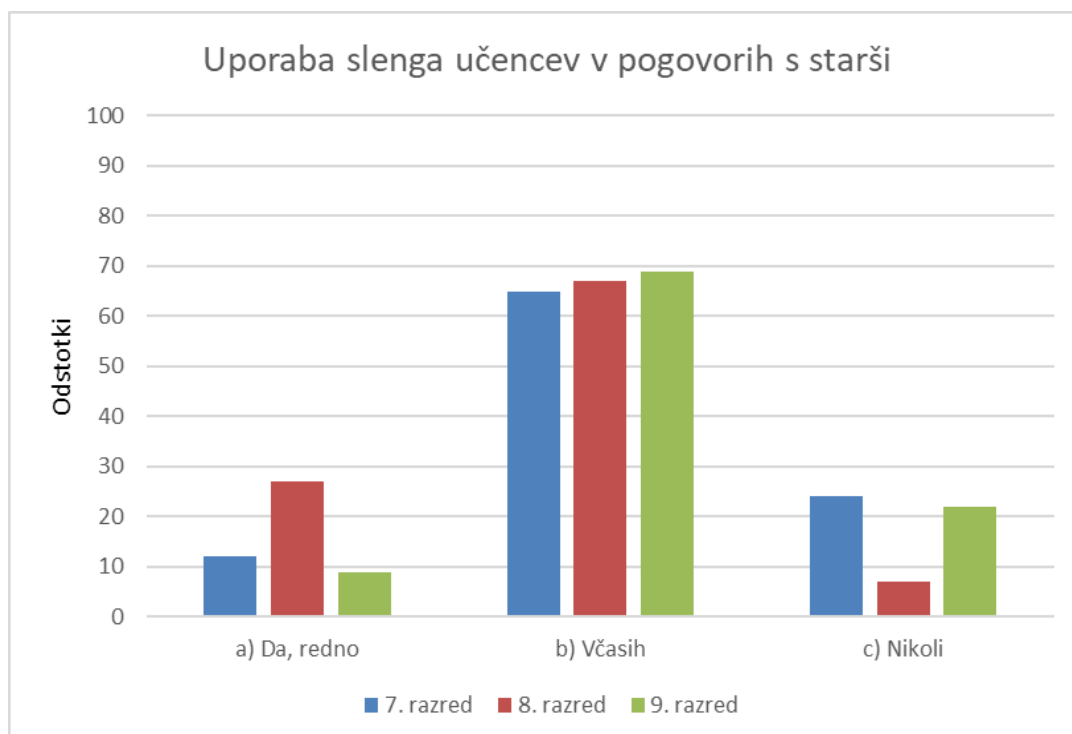
33 % osmošolcev in enak odstotek devetošolcev ter več kot polovica sedmošolcev (64 %) se z vrstniki pogovarja neposredno (na štiri oči), torej brez elektronskega medija. Le-tega pa v bistveno večji meri uporabljajo pri komunikaciji z vrstniki osmošolci (47 %) in devetošolci (44 %), in sicer tako, da si z vrstniki

dopisujejo. Med učenci, ki uporabljajo elektronski medij za sporazumevanje z vrstniki z govorjenjem, pa ni tako izrazitih razlik glede na starost anketirancev.

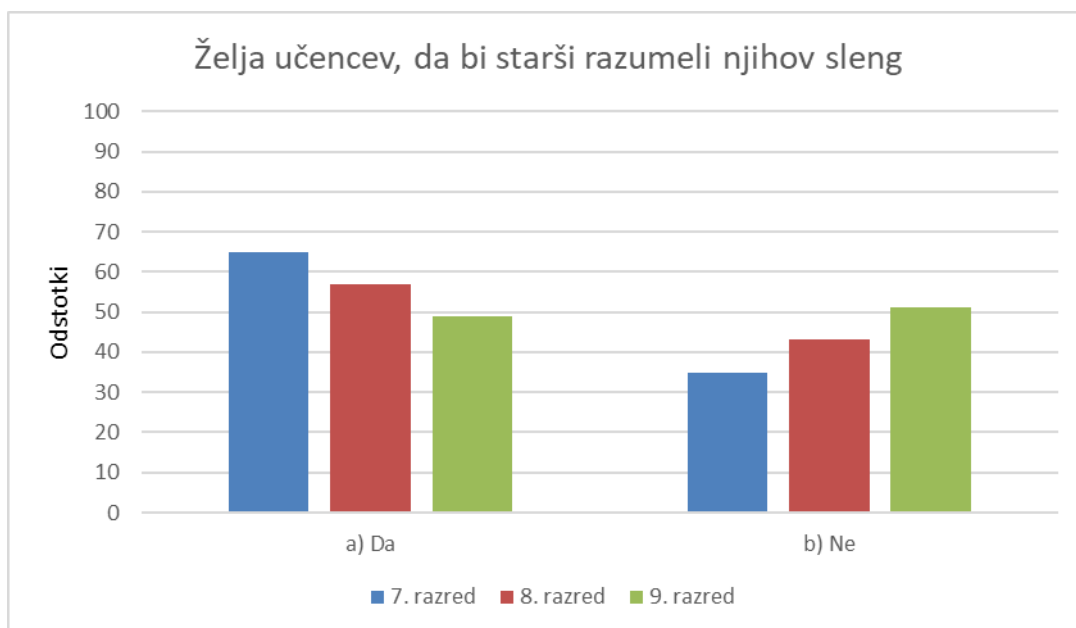
Slika 6: Način sporazumevanja učencev s starši

93 % anketiranih sedmošolcev in osmošolcev se s starši običajno pogovarja neposredno, torej v živo na štiri oči. Večina anketiranih sedmošolcev in osmošolcev tako komunicira s starši, ker se jim zdi ta način najenostavnejši in najhitrejši. Delež devetošolcev, ki običajno neposredno komunicirajo s starši, pa je le 67%. Devetošolci pri komuniciranju s starši pogosteje uporabljajo elektronske medije kot osmo- in sedmošolci.

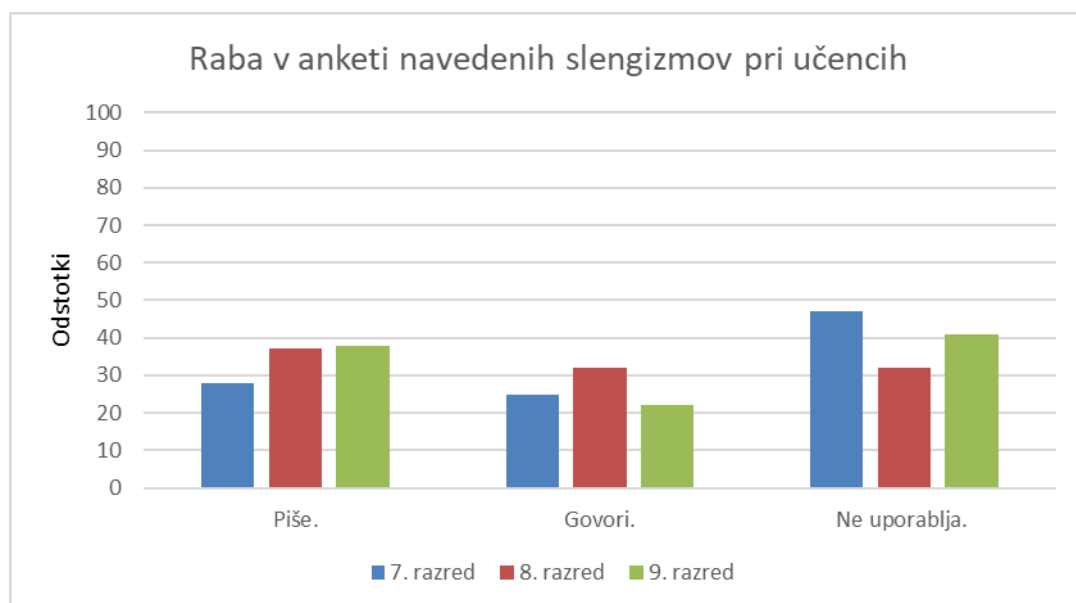
Slika 7: Uporaba slenga učencev v pogovorih s starši

Več kot polovica anketiranih učencev navaja, da v pogovoru s starši včasih uporabljajo sleng. Pri tem ni izrazitejše razlike med različno starimi učenci. Majhen delež osmošolcev (7 %) nikoli ne uporablja slenga v pogovoru s starši. Je pa tistih osmošolcev, ki vedno uporabljajo sleng v pogovoru s starši, bistveno več (27 %) kot pri sedmošolcih (12 %) in pri devetošolcih (9 %).

Slika 8: Želja učencev, da bi starši razumeli njihov sleng

Da bi starši razumeli njihov sleng, si najbolj želijo sedmošolci, manj osmošolci in najmanj devetošolci. Tistih učencev, ki si ne želijo, da bi starši razumeli njihov sleng, pa je največ med devetošolci in najmanj med sedmošolci.

Slika 9: Raba v anketi navedenih slengizmov pri učencih

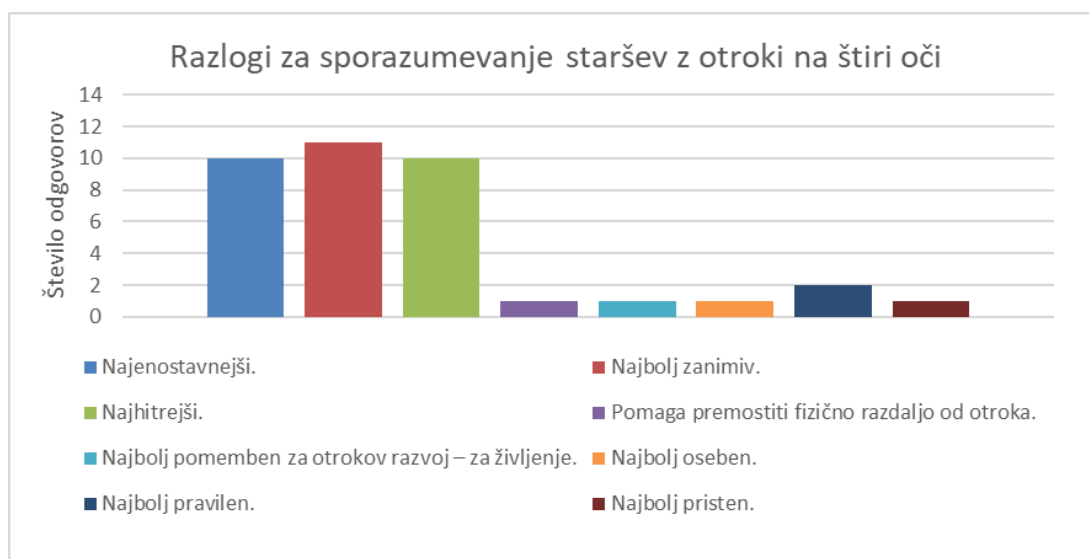
Na koncu obeh anketnih vprašalnikov smo učencem in staršem ponudile enak nabor slengizmov. Učenci so v njem morali označiti, ali slengizem pišejo, govorijo ali pa ga morda ne uporabljajo.

Diagram (Slika 9) prikazuje, da največ v anketi navedenih slengizmov ne uporabljajo sedmošolci (47%), največ omenjenih slengizmov pa uporabljajo osmošolci, bodisi da jih pišejo ali pa govorijo (68%), in nekoliko manj devetošolci (59%).

4.2.3 Analiza ankete anketiranih staršev

Anketiranih je bilo 37 staršev učencev 7., 8. in 9. razreda Osnovne šole Ormož. 19 (51%) staršev trdi, da pri sporazumevanju s svojimi otroki uporabljajo sleng, 18 (49%) staršev pa slenga ne uporablja.

Vseh 37 staršev (100 %) je mnenja, da se s svojimi otroki največ sporazumevajo v živo na štiri oči. Pri tem navajajo razloge, ki jih ponazarja stolpčni diagram (Slika 10).

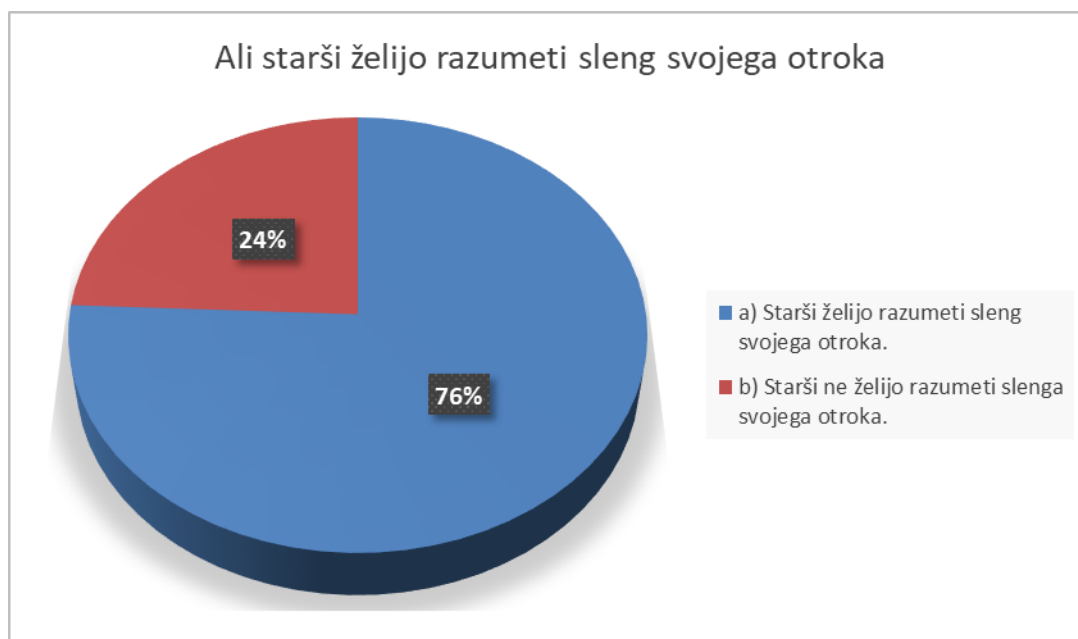
Slika 10: Razlogi za razumevanje staršev z otroki v živo

Iz stolpčnega diagrama lahko razberemo razloge staršev, zakaj se s svojimi otroki največ sporazumevajo na štiri oči. Ugotavljamo, da so starši največkrat navedli enake razloge kot tisti učenci, ki so za najpogostejšo obliko sporazumevanja s starši izbrali pogovor na štiri oči. Tako starši kot učenci namreč menijo, da je neposredno sporazumevanje na štiri oči najenostavnejši, najbolj zanimiv in najhitrejši način sporazumevanja.

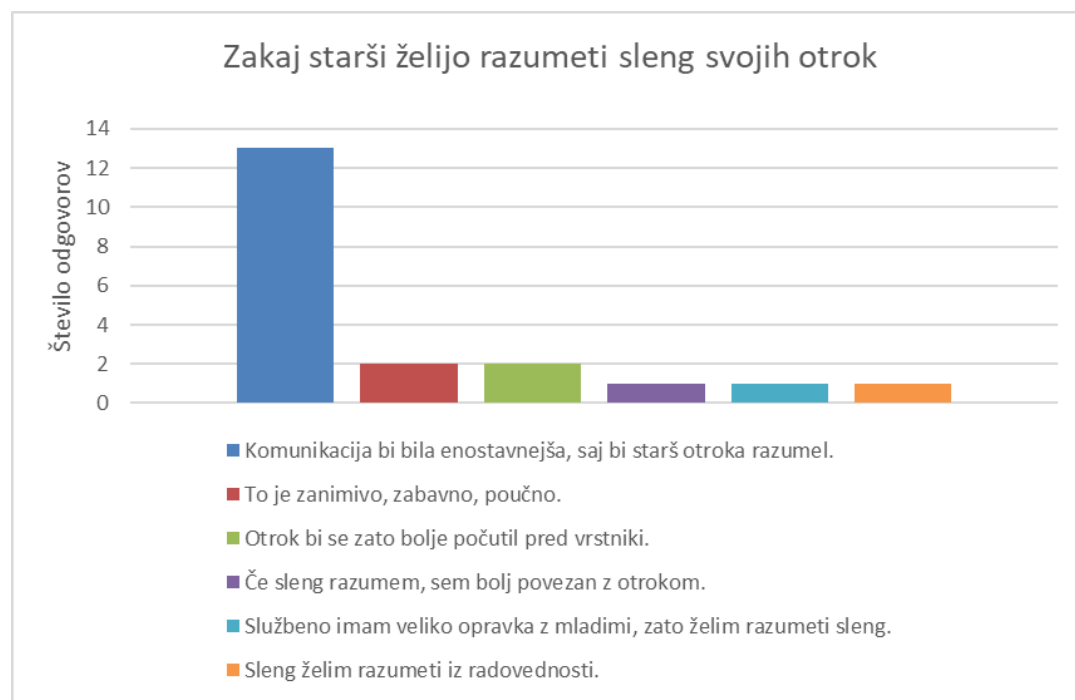
Slika 11: Ali starši razumejo sleng svojega otroka

Na vprašanje, ali starši razumejo svoje otroke, ko le-ti uporabljajo sleng, je več kot polovica staršev odgovorila pritrdilno (51%). 16 % staršev slenga svojih otrok ne razume, 33 % pa ga razume včasih oziroma razumejo le nekatere slengizme, drugih pa ne.

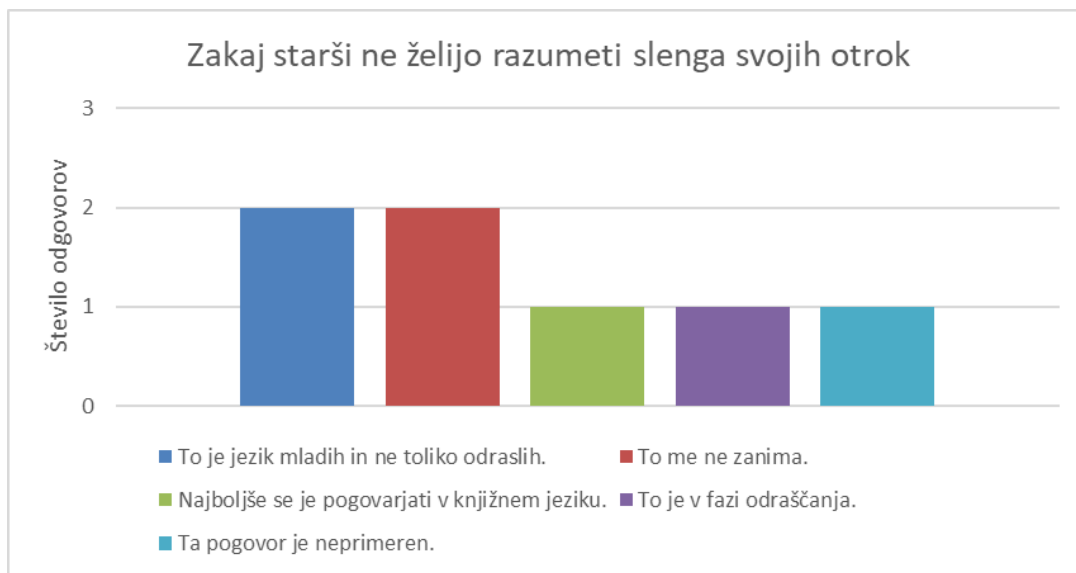
Slika 12: Ali starši želijo razumeti sleng svojega otroka

Večina staršev (76 %) si želi razumeti sleng svojega otroka, manjši delež staršev (24 %) pa si ga ne želi razumeti. V anketi nas je ob tem vprašanju zanimal tudi razlog, zakaj starši tako menijo. Tu smo jim ponudile možnost, da odgovor oblikujejo sami. 10 staršev pojasnila ni navedlo, ostale odgovore pa ponazarjata naslednja stolpčna diagrama (Slika 13 in 14).

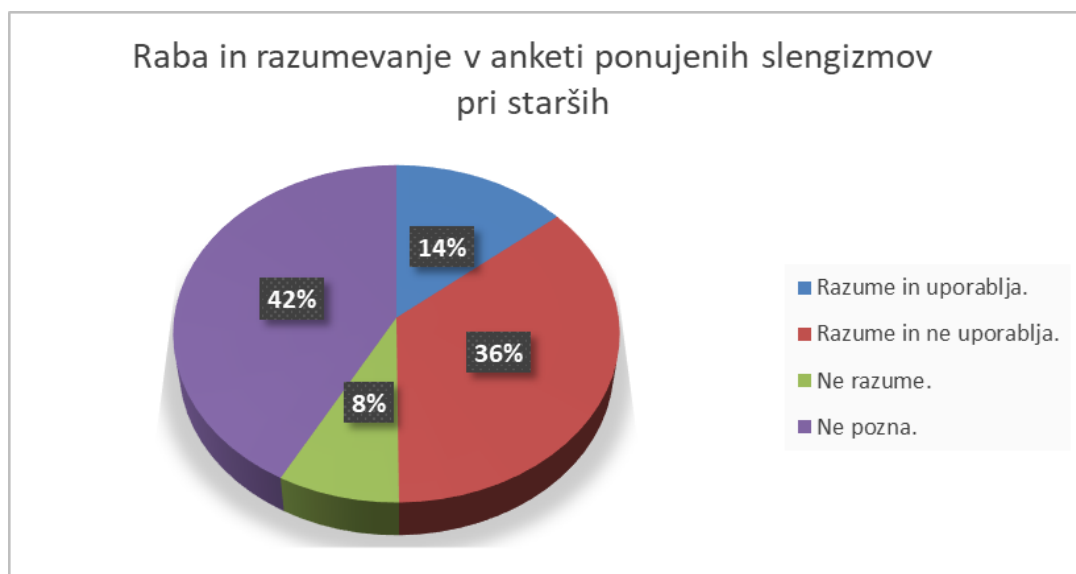
Slika 13: Zakaj starši želijo razumeti sleng svojega otroka

Starši so kot najpogostejši razlog, zakaj želijo razumeti sleng svojega otroka, navedli, da bi bilo sporazumevanje tako enostavnejše, saj bi starš otroka razumel. Iz tega lahko sklepamo, da slengizmi lahko predstavljajo tudi oviro v sporazumevanju med starši in otroki, če pa starš slengizem razume, pa je to lahko most v sporazumevanju med obema generacijama. Tako tudi eden od staršev v odgovoru pojasni, da razumevanje jezika mladih starše in otroke na nek način poveže. Dvema staršema je razumevanje slenga zanimivo, zabavno in poučno, prav toliko staršev pa verjame, da se otrok, čigar starši razumejo njegov sleng, med vrstniki zaradi tega tudi bolje počuti.

Slika 14: Zakaj starši ne želijo razumeti slenga svojih otrok

Med razlogi, zakaj nekateri starši ne želijo razumeti slenga svojih otrok, sta najpogostejša ta, da je to jezik mladih in da ta jezik staršev ne zanima. Iz teh odgovorov lahko razberemo tudi, da se ti starši zavedajo, da je sleng interesna govornica skupine isto starih ljudi, ki so v fazi odraščanja in zato ne čutijo potrebe, da bi kot odrasli vstopali v ta svet.

Slika 15: Raba in razumevanje v anketi ponujenih slengizmov pri starših

Na koncu obeh anketnih vprašalnikov smo učencem in staršem ponudile enak nabor slengizmov, starši so pri vsakem slengizmu morali razmisliti, ali ga razumejo in uporabljajo, razumejo, vendar ne uporabljajo, ali so zanj že slišali (in ga kljub temu ne razumejo) ali pa slengizma ne poznajo.

50 % v anketi ponujenih slengizmov starši ne razumejo in ne poznajo, 14 % omenjenih slengizmov starši razumejo in uporabljajo, 36 % pa jih sicer razumejo, a jih ne uporabljajo.

Ko smo analizirale odgovore, ki so jih učenci in starši označili v tabeli ponujenih slengizmov, smo želele pridobiti še podatek, kateri slengizmi so pri vseh učencih od 7. do 9. razreda Osnovne šole Ormož in pri njihovih starših najpogosteje in kateri najmanj pogosto uporabljeni oz. kateri najbolj in kateri najmanj znani. Tako smo sestavile tabelo najpogosteje in tabelo najmanj pogosto rabljenih v anketi ponujenih slengizmov.

Iz Tabele 1 lahko razberemo, da so pri vseh učencih in starših med najpogostejšimi oz. najbolj znanimi slengizmi: OK, THX/TNX (pri starših tenks/tenkju) in OMG. Pri vseh učencih se pojavlja tudi LOL, razen pri

devetošolcih pa je pri vseh učencih in starših med najbolj znanimi slengizmi tudi bye. Iz tabele pa lahko razberemo tudi to, da je večina slengizmov, ki se najpogosteje uporabljajo ali so najbolj znani, zapisanih v obliki kratic.

Tabela 1: Tabela najpogosteje rabljenih slengizmov pri učencih in starših

7. RAZRED	8. RAZRED	9 RAZRED	STARŠI
OK	OK	WTF	OK
LOL	bye	OK	LP
WTF	OMG	NP	F OFF
THX/TNX	LOL	LP	bluziti
NWM	WTF	IDK	bye
PRO	fejk	OMG	shit
bye	NP	shit	kjut
OMG	IDK	LOL	OMG
fejk	shit	THX/TNX	RTM
NP	THX/TNX	NWM	tenks/tenkju

V Tabele 2 smo uvrstile med učenci in njihovimi starši najmanj znane ali najmanj uporabljane slengizme. Tako pri učencih kot pri starših je najmanj znan oz. najmanj uporabljan slengizem SMH, sledijo DILIGAF, SEOS, majka in NGL. Tudi iz te tabele je razvidno, da med slengizmi zanesljivo prevladujejo kratice.

Tabela 2: Tabela najmanj pogosto rabljenih oz. najmanj znanih slengizmov pri učencih in starših

7. RAZRED	8. RAZRED	9 RAZRED	STARŠI
W8	XOXO	NGL	NGL
SMH	majka	TJT	NO U
SEOS	GTG	SEOS	DILIGAF
O5	B4	GTH	UwU
B4	SMH	foter	XD
NGL	TJT	majka	rejdž
majka	SEOS	SMH	SFS
GTH	W8	DILLIGAF	W
DILIGAF	UwU	WP	GG
IKR	IKR	SYS	SMH

4.3 Analiza besedil

4.3.1 Analiza besedil spletne komunikacije med učenci

Ker so rezultati ankete med učenci pokazali, da se učenci 8. in 9. razreda z vrstniki največ sporazumevajo s pomočjo tehnologije, in sicer s pisanjem, smo se odločile, da raziščemo, kako ta komunikacija zares poteka. Zbrale smo naključne anonimne učence 7., 8. in 9. razreda in jih prosile, da nam dovolijo vpogled v svoje telefone. Prosile smo jih, da nam pokažejo primer pisnega sporazumevanja z vrstniki. Med iskanjem besedil so povedali, da si najraje dopisujejo preko spletne aplikacije Snapchat, če pa si morajo pisati s starši, pa napišejo SMS-sporočilo. Učence smo prosile, da nam posredujejo posnetek zaslona poljubnega pisnega pogovora oz. sporočila, ki so ga poslali ali prejeli od vrstnika. Tako smo prejele 25 primerov krajših pogovorov oz. besedil.

Slika 16: Zbiranje nabora besedil pisne komunikacije med učenci od 7. do 9. razreda

Besedila smo analizirale tako, da smo v njih preštete vse besede skupaj. Med štetjem smo besede analizirale in izbrale zgolj slengizme. Ugotovile smo, da prav vsako sporočilo vsebuje vsaj en slengizem. Delež pojavljanja slengizmov v vseh besedilih smo ponazorile z grafom na Sliki 17.

Slika 17: Delež slengizmov v sporočilih učencev

Graf na Sliki 17 prikazuje, da se v 25 besedilih spletne komunikacije med učenci 7., 8. in 9. razredov med 740 (100 %) besedami 76-krat pojavijo slengizmi. To predstavlja 10 % delež. Ugotavljamo, da gre za 32 različnih slengizmov, od katerih se nekateri pojavljajo večkrat. Med analizo besed smo tudi ugotovile, da je večina ostalih besed narečnih, a z njimi se v raziskavi ne ukvarjamo.

Da bi ugotovile, kateri od 32 slengizmov v izbranih besedilih spletne komunikacije med učenci od 7. do 9. razreda OŠ Ormož so najpogostejši, smo uporabile besedni oblak, ki smo ga naredile s spletno aplikacijo Word Art (<https://wordart.com/>). Besede, ki so izpisane z večjo pisavo, so se pojavile največkrat.

informatorji pisali sami in smo jih tako imele zabeležene v obliki, ki jo dejansko uporabljajo. Odločile smo se, da izberemo 9 informatorjev (3 iz 7., 3 iz 8. in prav toliko iz 9. razreda Osnovne šole Ormož). K sodelovanju smo povabile naključno izbrane učence, ne glede na spol, izkazalo pa se je, da smo naposled slučajno dobile 9 punc.

Z informatorkami smo se dogovorile, da fokusno skupino izvedemo po pouku. V klepetalniku Messenger smo ustvarile skupino »Spletna fokusna skupina – sleng« in vanjo povabile vseh 9 informatork. Z vnaprej pripravljenimi vprašanji smo vodile pogovor, ki ga je zaradi večje resnosti sodelujočih učenk moderirala učiteljica – mentorica. Pogovor je trajal 50 minut. Posnetke zaslona, na katerih je po delih zabeležen pogovor, hranimo v prilogah na koncu raziskovalne naloge.

Na začetku pogovora smo želele preveriti, ali učenke znajo definirati sleng in ali ga ločijo od pojma slengizem. Prav tako pa smo jih vprašale, ali sleng ločijo od narečja in slengizme od narečnih besed. Učenke menijo, da je sleng pogovor med vrstniki, slengizmi pa so predvsem kratice besed, ki jih pogosto uporabljamo, največ jih je iz angleščine. Od narečnih besed po njihovem mnenju slengizme ločimo tako, da narečnih besed ne uporablja le ena generacija.

Naslednje vprašanje je bilo povezano z najpogostejšimi slengizmi. Navesti so morale, kateri slengizem (besedo/kratiko) uporabljajo najpogosteje. Dale smo jim možnost, da napišejo svoje najpogostejše tri. Med devetimi učenkami je najpogosteje uporabljen slengizem IDK (7), 5 jih je med pogostejšimi slengizmi navedlo slengizem K (okrajšana kratica slengizma OK), slengizem WTF in OMG (4), LOL (3), OK (2), MKM, XD in DC pa so bili omenjeni enkrat.

Informatorkam smo zastavile odprto vprašanje o tem, kaj storijo, če slengizma, ki ga uporabljajo drugi, ne razumejo. Večina učenk bi vprašala, kaj določen slengizem pomeni, ena učenka bi za pomoč uporabila spletno stran Urban Dictionary, ki bi ji pomagala prevesti slengizem, ena učenka pa je predlagala, da lahko slengizem vpišeš v Google in dobiš prevod.

V nadaljevanju smo informatorkam naročile, naj opišejo sleng, ki ga uporabljajo, in čim bolj razložijo, kaj je za ta jezik najbolj značilno. Učenke menijo, da je najbolj značilno, da se slengizem uporablja med vrstniki, pogosto pa se besede uporabljajo iz tujih jezikov, da se hitro spreminja, zanj pa so značilne predvsem kratice, ker jih enostavneje in hitreje napišeš. Menijo pa tudi, da je sleng lažji za uporabo.

Na vprašanje, ali je v slengu več kratic ali celih besed, je vseh 9 informatork odgovorilo, da je v slengu več kratic, in sicer zato, ker besedo lažje in hitreje napišeš, kar pripomore tudi k temu, da pridobiš na času.

Vprašali smo jih še, kako je z uporabo kratic, ko se z vrstniki pogovarjajo v živo, torej da ne pišejo. Povedale so, da ko govorijo med seboj, kratice včasih izgovarjajo tako, kot jih pišejo, včasih pa ne. Ena informatorka je povedala, da če se ti da, poveš na daljši način, če pa ne, pa samo kratiko, kot se piše. Včasih povejo na tisti način, ki je bolj primeren oz. ki se ga prej spomnijo. V zvezi s tem nas je zanimalo še, kako je s slengizmi, kot so ful, faca – ki so torej besede in ne kratice. Vse učenke so odgovorile, da v slengu prevladujejo kratice in da so ostale besede v manjšini.

Informatorkam smo predstavile rezultat iz ankete (ki so jo med ostalimi sedmo-, osmo- in devetošolci reševale tudi same), da si večina osmo- in devetošolcev z vrstniki predvsem dopisuje, sedmošolci pa se predvsem pogovarjajo v živo. Vprašale smo jih, kaj menijo o vzrokih za tak rezultat. Učenke menijo, da je to zato, ker so mlajši bolj leni in se jim ne da pisati in ker starejši več uporabljajo telefone, zato si več pišejo, informatorka iz sedmega razreda pa je potrdila, da se mlajši več pogovarjajo v živo.

Zanimalo nas je, preko katerih aplikacij se največ pisno sporazumevajo z vrstniki. Ena učenka meni, da preko Instagrama, vse ostale pa preko Snapchata. Navedle so razloge, da je aplikacija Snapchat trenutno najbolj popularna, »ker so vsi gor« in ker je enostavna in praktična za uporabo ter večina ljudi hitro »odsnepa«.

Pri vprašanju, kako se sporazumevajo s starši, jih je 8 povedalo, da preko SMS-ov, od tega dve menita, da tudi preko Messengerja, ena učenka pa preko aplikacije Viber. Vse so potrdile našo domnevo, da je SMS v pogovoru s starši najpogostejši zato, ker ga večina staršev zagotovo ima.

Informatorke smo vprašale, kateri so njihovi predlogi za izboljšanje razumevanja slenga mladostnikov pri starših. Največ jih meni, da bi staršem morali slengizme obrazložiti in v sporazumevanje z njimi vključevati slengizme, saj bi se jih tako hitreje naučili.

Predstavile smo jim idejo, da bi lahko naredile spletni slovarček z razlago neznanih slengizmov in ga objavile na šolski spletni strani. Več kot polovica se jih strinja z idejo, da bi lahko naredile spletni slovarček z razlago slengizma in ga objavile na šolski spletni strani, dve učenki dvomita, da je ta ideja dobra, ena pa meni, da bi slovarček lahko bil uspešen, če bi ga predstavili na zanimiv način.

Vprašale smo jih še, v katerih primerih uporabljajo slengizme pri sporazumevanju s starši in ali je to slučajno ali z namenom. Večina informatork slengizme s starši uporablja slučajno, ena pa z namenom, saj se ji ne da na dolgo pisati, zato piše s kraticami.

Informatorkam smo predstavile predlog za nov slengizem KMS (Kej me štekaš?), ki smo si ga izmislile v času nastajanja raziskovalne naloge. Vprašale smo jih, ali jim je všeč in ali menijo, da bi ga lahko uporabile. Vse informatorke menijo, da se ta slengizem med vrstniki verjetno ne bi prijel, saj se večinoma uporabljajo slengizmi, ki so najbolj znani in jih večina najstnikov razume. Slengizem pa same običajno posvojijo, če je pogost, dovolj zanimiv in ga večina vzame za svojega.

Ob koncu fokusne skupine nas je zanimalo, ali se informatorkam zdi, da na šoli kroži več variant nekega slengizma (npr. da se razlikuje v kakšni črki oziroma, da imajo osmi razredi mogoče drugačnega od devetih). Učenke pravijo, da tega na šoli niso zaznale.

5 RAZPRAVA

Skozi raziskavo sta nas vodili glavni raziskovalni vprašanji (Kako sodobna tehnologija vpliva na sleng učencev 7., 8. in 9. razreda Osnovne šole Ormož? Kakšno vlogo ima pri sporazumevanju med starši in učenci sleng – predstavlja oviro ali most v sporazumevanju med tema generacijama?), v okviru katerih smo predvidele šest hipotez.

Da bi prišle do odgovorov, smo uporabile različne metode raziskovanja, med katerimi je bila tudi anketa za učence in starše. Že prvo vprašanje v anketi učencev nam je prineslo odgovor v prid prvi hipotezi, saj so vsi učenci (100 %) odgovorili, da uporabljajo slengizme. V fokusni skupini smo 9 informatorkam postavile vprašanje, kateri je njihov najpogostejši slengizem in vse učenke so navedle vsaj 3. Tudi iz tega je razvidno, da vse sodelujoče učenke slengizme uporabljajo. V intervjuju je naša intervjuvanka omenila, da njena hči (ki obiskuje 8. razred) slengizme uporablja, da pa pri starejših otrocih, ki sta že odrasla, opaža manj slengizmov kot pri najstniški hčeri. To lahko razumemo tako, da uporaba slengizmov narašča med najstniki, da pa se ob prehodu v odraslost uporaba jezika mladostnikov zmanjša. Iz diagrama, ki prikazuje pogostost in obliko rabe v anketi ponujenih slengizmov, lahko razberemo tudi razlike v odgovorih učencev glede na starost. Največ v anketi ponujenih slengizmov ne uporabljajo sedmošolci (47 %), največ omenjenih slengizmov pa uporabljajo osmošolci, in sicer tako pri pisanju kot pri govorjenju. Sledijo devetošolci, ki pa omenjene slengizme v večji meri pišejo kot govorijo. Na podlagi navedenih rezultatov lahko prvi del hipoteze **H1, ki pravi, da vsi učenci 7., 8. in 9. razreda uporabljajo slengizme, potrdimo**. Prav tako pa lahko potrdimo drugi del, ki pravi, da **intenziteta uporabe slengizmov s starostjo učencev narašča**.

Pri analizi diagrama, ki ponazarja rabo v anketi ponujenih slengizmov, lahko opazimo, da med odgovori učencev vseh treh razredov, ki ponujene slengizme uporabljajo, prevladuje pisanje pred govorjenjem. Ta rezultat se dopolnjuje s tistim, ki ga razberemo iz diagrama na Sliki 5, kjer pri učencih 8. in 9. razreda prevladuje pisno sporazumevanje s pomočjo sodobne tehnologije. Pri mlajših učencih (7. razred) pa pri sporazumevanju z vrstniki prevladuje pogovor v živo. Tudi v fokusni skupini smo izvedele, da učenci slengizme predvsem pišejo. **H2, ki pravi, da se učenci z vrstniki sporazumevajo predvsem preko sodobne tehnologije, in sicer predvsem s pisanjem, lahko potrdimo**.

Že iz pilotske ankete, v kateri smo zbirale slengizme, ki jih učenci uporabljajo, da bi jih uvrstile v anketo za učence in starše, smo lahko razbrale, da med slengizmi, ki so jih učenci navedli, prevladujejo kratice. V fokusni skupini smo informatorke prosile, da navedejo svoje najljubše slengizme, in prav vse besede, ki so jih navedle, so kratice. Ko so vse potrdile, da med slengizmi tudi sicer zanesljivo prevladujejo kratice, so povedale, da kratice uporabljajo zato, ker jih lažje in hitreje zapišejo. Iz fokusne skupine smo še dobile podatek, da so slengizmi v govoru pri nekaterih učencih celo bolj izjema kot pravilo in da jih uporabljajo predvsem v pisni komunikaciji z vrstniki. Pri analizi 25 besedil spletne komunikacije med vrstniki smo ugotovile, da so prav vsa besedila vsebovala vsaj en slengizem. Analiza besedil (besedni oblak najpogostejših slengizmov) pa prav tako potrjuje zgoraj navedene ugotovitve, da med slengizmi prevladujejo kratice. Rezultate, ki smo jih pridobile z različnimi metodami našega raziskovanja, smo tako združile z ugotovitvami raziskovalke Dagmar Sekotove (2011), ki med najbolj opaznimi značilnostmi sodobnega slenga med drugim navaja kratice. Tako lahko **potrdimo** tudi našo tretjo hipotezo **H3, da uporaba sodobne tehnologije vpliva na izrazno podobo slengizmov**.

Drugo raziskovalno vprašanje je našo raziskavo usmerilo v opazovanje sporazumevanja med starši in otroki. Predvsem smo se osredotočile na vlogo, ki jo ima pri tem uporaba slenga pri učencih. V anketi učencev smo pridobile podatek, da se večina učencev s starši največ pogovarja v živo na štiri oči (med sedmo- in osmošolci kar 93 % anketiranih učencev, med devetošolci pa je ta odstotek nižji, in sicer 64 %). Tudi starše smo v anketi spraševale, kateri je najpogostejši način sporazumevanja z otroki. Vseh 37 staršev (100 %) je mnenja, da se s svojimi otroki največ pogovarjajo v živo. V anketi so starši razložili, da je ta vrsta sporazumevanja najbolj zanimiva, najenostavnejša in najhitrejša. Ugotavljamo, da so starši največkrat navedli enake razloge kot tisti učenci, ki so za najpogostejšo obliko sporazumevanja s starši izbrali pogovor na štiri oči. Da se s svojimi otroki največ pogovarja v živo, nam je potrdila tudi gospa M. M. B. v intervjuju. Če to ni možno, ona izbere telefon, in sicer preko SMS-sporočil, enak odgovor pa smo dobile tudi od

informatork v fokusni skupini, ko smo jih vprašale, na kakšen način si s starši dopisujejo preko sodobne tehnologije. **Tako lahko potrdimo H4, da se učenci s starši predvsem pogovarjajo v živo, manj pa uporabljajo sodobno tehnologijo.**

Ker smo med preučevanjem literature spoznale, da je sleng ena od interesnih govoric, ki jo uporabljajo enako stari govorniki, nas je zanimalo, ali učenci sleng uporabljajo tudi v sporazumevanju s starši. **V H5 smo zato predvidevale, da ga ne uporabljajo.** V anketi smo tako učence spraševale, ali sleng uporabljajo, in več kot polovica učencev od 7. do 9. razreda je odgovorila, da ga uporablja včasih. V fokusni skupini smo 9 informatorkam zastavile odprto vprašanje, v katerih primerih uporabljajo slengizme v pogovoru s starši in večina jih je odgovorila, da jih uporablja slučajno, ena pa z namenom, saj se ji ne da na dolgo pisati, zato piše s kraticami. 19 staršev (51 %) v anketi trdi, da pri sporazumevanju s svojimi otroki uporabljajo sleng, 18 staršev pa slenga ne uporablja. Na vprašanje, ali razumejo svoje otroke, ko le-ti uporabljajo sleng, je več kot polovica staršev odgovorila pritrdilno. 16 % staršev slenga svojih otrok ne razume, 33 % pa ga razume včasih oziroma razume le nekatere slengizme, drugih pa ne. 50 % v anketi ponujenih slengizmov starši ne razumejo in ne poznajo, 14 % omenjenih slengizmov starši razumejo in uporabljajo, 36 % pa jih sicer razumejo, a jih ne uporabljajo. V intervjuju smo izvedele, da gospa M. M. B. uporablja slengizme, vendar ne toliko kot otroci, ampak večinoma te, ki jih pozna iz mladosti. Povedala je, da njeni otroci v komunikaciji z njo in z očetom ne uporabljajo toliko slengizmov kot z vrstniki. Večinoma pa razume vse, kar ji otroci povedo. Zgovoren podatek daje tudi Tabela 1, ki navaja 10 najpogosteje uporabljenih oz. najbolj znanih slengizmov pri starših in učencih od 7. do 9. razreda. Primerjalna analiza tabele pove, da so pri učencih in starših najpogostejši slengizmi OK, TNX/THX (starši uporabljajo tenkju/tenks) in OMG, ki na nek način družijo obe generaciji. Če tako upoštevamo vse navedene rezultate, pridobljene z različnimi metodami, lahko **H5 ovržemo.** To potrjuje tudi SMS-sporočilo, na katerega smo slučajno naletele med zbiranjem besedil spletne komunikacije med najstniki. Gre za SMS-sporočilo med mamo in hčerjo (devetošolko). Sporočilo je dokaz, da če starš uporabi slengizem, s tem bistveno prispeva k dobri komunikaciji s svojim najstnikom.

V literaturi smo namreč prebrale, da je komunikacija med otroki in starši zelo pomembna. In tudi mama treh otrok, ki smo jo intervjuvale, je povedala, da če želimo, da je komunikacija med otroki in starši dobra, se morajo med seboj dobro razumeti in uporabljati besede, ki jih vsi razumejo. Meni tudi, da če bi si starši želeli razumeti sleng svojih otrok in ga tudi uporabljali, bi se skozi pogovor tudi starši nekaj naučili. V anketi smo dobili podatek, da si večina sedmošolcev želi, da bi starši razumeli njihov sleng. Tega si manj želijo osmošolci, najmanj pa devetošolci. Pri starših je tistih, ki bi si želeli razumeti sleng svojih otrok, 76 %, največ teh navaja razlog, da bi bila tako komunikacija enostavnejša. 24 % staršev, ki slenga svojih otrok ne želi razumeti, pa kot najpogostejša navaja razloga, da je to jezik mladih in da ta jezik staršev ne zanima. Zgovoren je še rezultat iz ankete učencev, ki kaže, da večina učencev meni, da je zanje sporazumevanje s starši enako pomembno kot sporazumevanje z vrstniki. Zadnjo hipotezo **H6, ki pravi, da si učenci in njihovi starši želijo, da bi starši razumeli govorico mladih, lahko potrdimo.**

6 ZAKLJUČEK S SMERNICAMI ZA NAPREJ

V raziskovalni nalogi nas je vseskozi usmerjala misel, s katero smo naše raziskovalno delo tudi pričele, in sicer ta, da je jezik živ organizem, ki ga s svojimi interesi in z načinom življenja ustvarjajo govorniki. Sleng je najbolj znana interesna govorica, ki združuje isto stare govorce, najpogosteje nas mlade ljudi, najstnike. Ker pa je naše življenje podvrženo družbenim spremembam, se le-te kažejo tudi v jeziku, ki ga mladi uporabljamo in sproti ustvarjamo. Prav zato je sleng privlačna in vedno znova aktualna vsebina za raziskovanje. Kljub temu, da je že precej raziskana, smo bile, preden smo se lotile raziskovalne naloge, prepričane, da je sleng učencev na Osnovni šoli Ormož potrebno raziskati, saj ga v našem okolju doslej mladi raziskovalci še niso vzeli pod lupo. Ob koncu raziskovalnega dela smo zadovoljne, saj smo zastavljeni cilj dosegle, ob tem pa se naučile veliko novega.

Uporabile smo različne raziskovalne metode, ki so se med seboj dopolnjevale, tako pa smo prišle do zanimivih rezultatov, ki so nam približali svet sedmo-, osmo- in devetošolcev skozi njihov jezik – sleng. Spoznale smo tudi, kako na ta jezik vpliva sodobna tehnologija, predvsem pa, da je lahko sleng tudi most do sporazumevanja med najstniki in njihovimi starši.

Ugotovile smo, da vsi učenci 7., 8. in 9. razreda Osnovne šole uporabljajo sleng, predvsem skozi uporabo zanj značilnih besed, slengizmov. Te učenci najpogosteje pišejo, saj je med starejšimi učenci najbolj priljubljena oblika sporazumevanja z vrstniki prav pisanje s pomočjo sodobne tehnologije, in sicer preko spletne aplikacije Snapchat, mlajši pa še vedno prisegajo v največji meri na pogovor v živo. Da bi se vrstnikom bolj približale, smo tudi fokusno skupino izvedle kar preko spletnega klepetalnika Messenger, po tej poti pa smo pridobile lažji vpogled tudi v zapisano obliko slengizmov. Izvedele smo namreč, da učenci slengizme v govoru uporabljajo veliko manj kot pri pisanju, tej obliki spletnega sporazumevanja pa so podvržene tudi besede v slengu, saj je večina slengizmov prevzetih iz angleščine, predvsem pa prevladujejo kratice, kar olajša zapis in vzame manj časa pri spletnem klepetu.

S pomočjo pilotske ankete smo sestavile nabor slengizmov, ki smo jih učencem (in tudi staršem) ponudile na ogled v anketi, nato pa opazovale, v kolikšni meri jih poznajo in uporabljajo. Izbrale smo deset najbolj znanih in uporabljenih in prav toliko manj znanih in najmanj uporabljenih slengizmov pri učencih in starših ter jih primerjale. Ugotovile smo, da je nabor precej podoben, zato smo se odločile, da manj znane slengizme zberemo v slovarčku, ki bi bil koristen tako za starše kot učence. S tem namenom smo ustvarile spletno stran s slovarčkom (<http://kmslovarslemlengizmov.splet.arnes.si/>), kmalu pa ugotovile, da je nabor vseh slengizmov, ki smo jih v raziskavi pridobile, tako bogat in zanimiv, da bi bil v celoti koristen, da ga delimo z učenci in s starši ter jim tako pomagamo pri izboljšanju sporazumevanja. Tako je nastal slovarček 100 slengizmov, ki smo ga opremile z zvočnimi posnetki razlag posameznih slengizmov ter dodale primere iz rabe. Verjamemo, da bo zvočna oblika slovarja najstnikom bolj zanimiva kot klasična v obliki knjige, staršem pa lažje dostopna, saj smo bližnjico do te strani z izsledki raziskovalne naloge objavili na spletni strani šole in Facebook profilu OŠ Ormož. Spletna stran ima že kar lepo število ogledov. Kot smo izvedele v raziskavi, si tudi starši želijo, da bi razumeli sleng svojih otrok, med učenci pa ima to željo največ sedmošolcev. Spletni slovarček je tako priročna možnost, da se radovedneži iz obeh generacij poučijo o pomenu njim neznanih slengizmov. Učenci namreč tudi v pogovoru s starši iz različnih razlogov uporabljajo sleng, več kot polovica anketiranih staršev pa ga tudi razume. Da lahko uporaba slengizma pomembno prispeva k zblizjevanju obeh generacij, smo lahko videli v SMS-sporočilu med devetošolko in njeno mamo, ko je mama prva uporabila slengizem, hči pa je to navdušeno sprejela, kar lahko razumemo tako, da je sleng lahko tudi most, s katerim se starši v času odraščanja svojih otrok le-tem približajo in jim dajo vedeti, da želijo biti del njihovega sveta. Sleng lahko na ta način postane ne samo govorica isto starih, ampak tudi most med dvema generacijama – dvema večjima interesnima skupina, ki ju sicer družijo želja po dobri komunikaciji.

Tudi me raziskovalke smo se med procesom pisanja raziskovalne naloge zblizžale, saj smo veliko časa preživele ob delu, komunikacija med nami pa je pogosto potekala tudi preko spletnega klepetalnika Messenger, torej pisno. Tako se je rodil slengizem KMS (Kej me štekaš?/Me razumeš?), ki smo ga predstavile tudi informatorkam v fokusni skupini. Zanimalo nas je, kaj menijo o njem in ali se jim zdi, da bi

ga lahko tudi one in ostali vrstniki naše šole sprejeli za svojega. Bile so precej v dvomih, saj menijo, da mora beseda biti dovolj »kul« in dovolj v uporabi, da jo posvojijo. Me pa vemo, da je o usodi besede, kot je slengizem, težko napovedovati v naprej. Skozi preučevanje slengizmov smo namreč spoznale, da je usoda vseh besed vedno negotova, zato smo se odločile, da našemu slengizmu *KMS* damo priložnost in bomo videle, kaj bo prinesel čas. Majhna interesna skupina nas mladih raziskovalk ga je zagotovo posvojila in po njem naslovila ter s tem zaključila tudi raziskovalno nalogo.

Izsledki raziskovalne naloge, v kateri so v procesu raziskovanja (anketa, fokusna skupina, zbiranje besedil) sodelovali tudi učenci naše šole, bodo koristno dopolnilo pouku slovenščine ob učenju poglavja o slengu, zato pripravljamo tudi predstavitveni plakat, ki bo v prihodnje uporaben učni pripomoček v učilnici za pouk slovenščine.

7 VIRI IN LITERATURA

- Belšak Šel, N. (2018). *Priročnik z navodili za izdelavo raziskovalne naloge* [Elektronska izdaja]. Pridobljeno 9. marca 2020 s <http://www.bistra.si>.
- Črešnik, V. idr. (2015). Socialne zvrsti jezika. V T. Komac Lotrič (ur.), *Slovenščina 9: i-učbenik za slovenščino v 9. razredu osnovne šole* [Elektronski vir]. Pridobljeno 15. januarja 2020 s <https://eucbeniki.sio.si/slo9/2211/index1.html>.
- Gjurin, V. (1974). Interesne govornice sleng, žargon, argo. *Slavistična revija: časopis za jezikoslovje in literarne vede*, letnik 22, številka 1, str. 65–81. doi: URN:NBN:SI:DOC-7F8H2XCQ.
- Kandare Šoljaga, A. (2017). *Najstniki: praktični vodnik za starše* (1. izdaja). Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Ličen, N. (Producent). (28. junij 2018). Tudi sleng mladih je slovenščina [zvočni posnetek]. Pridobljeno 20. februarja 2020 s https://audio.ognjisce.si/oddaja/mladoskop_2018_06_28_dr_Kozma_Ahacic_o_slovenscini.
- Podvršnik, K., Klemenčič Glavica, M., Kralj, N. in Črv Sušnik, M. (2015). Sleng. V K. Podvršnik (ur.), *Slovenščina 1: i-učbenik za slovenščino v 1. letniku gimnazij* [Elektronski vir]. Pridobljeno 15. januarja 2020 s <https://eucbeniki.sio.si/slo1/2166/index1.html>.
- Sekotova, D. (2011). Jezik mladih na sodobnih socialnih omrežjih z vidika socialnozvrstne analize [Magistrsko delo]. Pridobljeno 20. februarja 2020 s https://is.muni.cz/th/pv9bt/MAGISTRSKA_NALOGA_Dagmar_Sekotova.pdf.
- Stabej, M. (2017). *Naj gre za jezik* (1. izdaja). Zagorje ob Savi: Ocean.
- Toporišič, J. (1994). *Slovenski jezik in sporočanje 1* (1. natis). Maribor: Obzorja.
- Toporišič, J. (2000). *Slovenska slovnica* (4. izdaja). Maribor: Obzorja.
- Urbančič, B. (1987). *O jezikovni kulturi* (3. predelana in razširjena izdaja). Ljubljana: Delavska enotnost.

7.1 Viri slik

- Slika 1: Pahor, B. (2018) *Casual father son talk* [Posnetek zaslona]. Pridobljeno 10. novembra 2019 s <https://www.instagram.com/p/BnlxV8CnRsW/?igshid=beeisht6h8e5>.

8 PRILOGE

Anketni vprašalnik za učence (PRILOGA A)

Anketni vprašalnik za starše (PRILOGA B)

Raziskovalni pogovor – intervju (PRILOGA C)

Primeri besedil spletne komunikacije med učenci (PRILOGA Č)

Fokusna skupina – posnetki zaslona (PRILOGA D)

ANKETA – UČENCI (PRILOGA A)

ANKETA Uporaba slenga – UČENCI

Smo Ana, Jana in Lana, učenke 8. razreda. Odločile smo se, da raziščemo uporabo slenga* med mladimi, in sicer ali je sleng učencev 7., 8. in 9. razreda podvržen sodobni tehnologiji in ali učenci sleng uporabljajo tudi pri sporazumevanju s starši.

Prosimo te, da pozorno izpolniš spodnjo anketo, ki nam bo v veliko pomoč pri raziskovalni nalogi.

Sleng* (posebna govorica kake skupine ljudi, zlasti mladine, za katero je značilna uporaba novih oz. iz tujih jezikov prevzetih in predelanih besed, ki jih imenujemo slengizmi)

1. Kateri razred obiskuješ? (*Obkroži.*)

- a) 7. razred.
- b) 8. razred.
- c) 9. razred.

2. Ali v sporazumevanju z vrstniki uporabljaš sleng in slengizme?

- a) Da.
- b) Ne.

3. Na kakšen način se največ sporazumevaš s svojimi vrstniki (prijatelji, sošolci)?

- a) Preko telefona/računalnika/tablice s pisanjem (sms, socialna omrežja ...).
- b) Preko telefona/računalnika/tablice z govorjenjem (telefoniranje, video klic ...).
- c) V živo na štiri oči – z govorjenjem.
- d) Drugo: _____

Pojasni, zakaj uporabljaš prav ta način sporazumevanja z vrstniki. (*Obkroži samo en odgovor, ki najbolj drži zate, oziroma dopiši svojega.*)

- a) Ta način mi pomaga premostiti fizično oddaljenost od vrstnikov.
- b) Ta način je najenostavnejši.
- c) Ta način je najbolj zanimiv.
- d) Ta način je najhitrejši.
- e) Drugo: _____

4. Na kakšen način se sporazumevaš s svojimi starši?

- a) Preko telefona/računalnika/tablice s pisanjem (sms, socialna omrežja ...).
- b) Preko telefona/računalnika/tablice z govorjenjem (telefoniranje, video klic ...).
- c) V živo na štiri oči – z govorjenjem.
- d) Drugo: _____

Pojasni, zakaj uporabljaš prav ta način sporazumevanja s starši. (Obkroži samo en odgovor, ki najbolj drži zate, oziroma dopiši svojega.)

- a) Ta način mi je najenostavnejši.
- b) Ta način je najbolj zanimiv.
- c) Ta način je najhitrejši.
- d) Drugo: _____

5. Ali v sporazumevanju s starši uporabljaš enako govorico kot z vrstniki, torej sleng?

- a) Da, redno.
- b) Včasih.
- c) Nikoli.

Ne glede na to, kateri odgovor si obkrožil/a, pojasni, zakaj je tako.

6. Bi si želel/a, da bi starši razumeli tvoj sleng?

- a) Da.
- b) Ne.

Ne glede na to, kateri odgovor si obkrožil/a, razloži, zakaj je tako.

7. Katero sporazumevanje se ti zdi v tvojem življenju pomembnejše?

- a) Sporazumevanje s starši.
- b) Sporazumevanje z vrstniki (s prijatelji, sošolci).
- c) Obe vrsti sporazumevanja sta v mojem življenju enako pomembni.

8. V tabelo z danimi slengizmi s kljukico (v) označi, kaj velja zate: ali posamezen slengizem (besedo) pišeš, govoriš ali pa ga ne uporabljaš.

SLENGIZEM	POMEN	PIŠEM	GOVORIM	NE UPORABLJAM
IDK	ne vem (I don't know)			
JU3	jutri			
VI2	vidve/vidva			
OK	v redu (okej)			
NWM	ne vem			
OMG	o moj bog (oh my god)			
LOL	smejanje na glas/zelo smešno (laughing out loud)			
WTF	kaj za vraga (what the f*)			
SHIT	s*			
bull shit	veliko s*			
GG	dobra igra (good game)			
XD	smešno			
BMK	boli me k*			
bruder	brat			
BRB	Takoj bom nazaj. (be right back)			
F OFF	Izgini! (F* off)			
OMFG	o moj bog (oh my f*ing god)			
LP	lep pozdrav			
LY	Ljubim te. (love you)			
RTM	Rad/a te imam.			
LMAO	zelo smešno (laughing my ass out)			
LMFAO	zelo, zelo smešno (laughing my f*ing ass out)			
XOXO	poljubčki			

BTK	Boli te k*.			
KTF	Kaj za vruga! (kaj the f*)			
foter	oče			
majka	mama			
fejk	ponaredek			
bluziti	pametovati			
DC	dolgčas			
BC	ker (because)			
IDC	Ni mi mar. (I don't care)			
JBG	J* ga.			
koji k	Kaj za vruga! (koji k*)			
NOOB	začetnik/amater			
PRO	profesionalec			
AF	zelo (as f*)			
YEET	izraz vzhičenosti, poudarek intenzivnosti			
BFF	najboljši prijatelji za vedno (best friends forever)			
BF	fant (boyfriend)			
GF	punca (girlfriend)			
pubec	dečko			
DFK	Kaj za vruga! (»da« f*)			
freaking	zastrašujoče			
SC	Snapchat (spletna aplikacija)			
IG	Instagram (spletna aplikacija)			
WTH	Kaj za vruga! (what the hell)			
HJO	joj			
FU	J* se. (f* you)			

SEOS	zdravo			
fejker	ponavljalec			
EW	ogabno			
TBH	iskreno (to be honest)			
bejb	punca			
bestek	najboljši prijatelj			
bestika	najboljša prijateljica			
marš	Izgini!			
kiddo	otrok			
rejdž	kričanje/jeza (rage)			
THX/TNX	hvala (thanks)			
NP	ni problema			
tenks/tenkju	hvala (thanks, thank you)			
SUP	Kaj dogaja? (What's up?)			
meme	smešnica			
difult	začetnik			
WP	dobro odigrano (well played)			
niger	črnc			
wassup	Kaj dogaja? (What's Up?)			
STFU	Utihni! (shut the fuck up)			
kjut	prikupen/prikupno			
NZK	Ni za kaj.			
KD	Kaj delaš?			
KS	Kako si?			
SIS	sestra			
BRO	brat			
bye	Adijo!			
HBD	Vse najboljše! (happy birthday)			

PLS	Prosim. (please)			
bruh	ogabno			
K	v redu (OK)			
GTG	Moram iti. (gotta go)			
W	z (with)			
ZS	zasebno			
4EVER	za vedno			
SFS	sponzor za sponzor (share for share)			
O5	spet (opet)			
:D	logično			
JK	Samo šalim se. (just kidding)			
mhm ...	sarkastično prikimavanje			
W8	Počakaj!			
B4	prej (before)			
TYT	Vzemi si čas. (take your time)			
RN	točno zdaj (right now)			
NGL	Ne mislim lagati. (not gonna lie)			
GN	Lahko noč. (good night)			
GM	Dobro jutro. (good morning)			
SMH	Tresem z glavo – odkimavam. (shaking my head)			
NO U	ne ti (not you)			
UwU	obraz			
IKR	Prepričan sem. (I know right)			
SYS	Se vidimo. (see you soon)			
TjT	Vzemi si čas. (take your time)			

GTH	Pojdi v pekel! (go to hell)			
IDGAF	Vseeno mi je. (I do not give a f*)			
DILIGAF	Izgledam, kot da mi je vseeno?! (Do I look like a give a f*)			

Za sodelovanje pri anketi se ti najlepše zahvaljujemo!

ANKETA – STARŠI (PRILOGA B)

ANKETA

Uporaba slenga – STARŠI

Smo Ana, Jana in Lana, učenke 8. razreda. Odločile smo se, da raziščemo uporabo slenga* med mladimi, in sicer ali je sleng učencev 7., 8. in 9. razreda podvržen sodobni tehnologiji in ali učenci sleng uporabljajo tudi pri sporazumevanju s starši.

Prosimo vas, da pozorno izpolnite spodnjo anketo, ki nam bo v veliko pomoč pri raziskovalni nalogi.

Sleng* (*posebna govorica kake skupine ljudi, zlasti mladine, za katero je značilna uporaba novih oz. iz tujih jezikov prevzetih in predelanih besed, ki jih imenujemo slengizmi*)

Prosimo vas, da obkrožite le en odgovor, ki za vas najbolj velja.

1. Ali v sporazumevanju s svojim/i otrokom/ki uporabljate sleng?

A Da.

B Ne.

2. Na kakšen način se največ sporazumevate s svojim/i otrokom/ki?

A Preko telefona/računalnika/tablice s pisanjem (sms, socialna omrežja ...).

B Preko telefona/računalnika/tablice z govorjenjem (telefoniranje, video klic ...).

C V živo na štiri oči – z govorjenjem.

Č Drugo: _____

Pojasnite, zakaj uporabljate prav ta način sporazumevanja z otrokom/ki.

A Ta način mi pomaga premostiti fizično oddaljenost od otroka.

B Ta način je najenostavnejši.

C Ta način je najbolj zanimiv.

Č Ta način je najhitrejši.

D Drugo: _____

3. Ali razumete svoje otroke, ko uporabljajo sleng?

A Da.

B Ne.

C Včasih.

4. Bi si želeli razumeti sleng svojega otroka?

A Da.

B Ne.

Ne glede na to, kateri odgovor ste obkrožili, razložite, zakaj je tako.

5. V tabelo s kljukico (v) označite, ali posamezen slengizem razumete in ga uporabljate, ga razumete, vendar ga ne uporabljate, ste zanj že slišali, vendar ga ne razumete oziroma ga ne poznate.

SLENGIZEM	POMEN	SLENGIZEM RAZUMEM IN GA UPORABLJAM	SLENGIZEM RAZUMEM, VENDAR GA NE UPORABLJAM	ZANJ SEM ŽE SLIŠAL, VENDAR GA NE RAZUMEM	NE POZNAM
IDK	ne vem (I don't know)				
JU3	jutri				
VI2	vidve/vidva				
OK	v redu (okej)				
NWM	ne vem				
RN	točno zdaj (right now)				
NGL	Ne mislim lagati. (not gonna lie)				
GN	Lahko noč. (Good night)				
OMG	o moj bog (oh my god)				
LOL	smejanje na glas/zelo smešno (laughing out loud)				
WTF	kaj za vraga (what the f*)				
shit	s*				
bull shit	veliko s*				
GG	dobra igra (good game)				
XD	smešno				
BMK	boli me k*				
bruder	brat				
BRB	Takoj bom nazaj. (be right back)				
F OFF	Izgini! (F* off)				
OMFG	o moj bog (oh my f*ing god)				

LP	lep pozdrav				
LY	Ljubim te. (love you)				
RTM	Rad/a te imam.				
LMAO	zelo smešno (laughing my ass out)				
LMFAO	zelo, zelo smešno (laughing my f*ing ass out)				
XOXO	poljubčki				
BTK	Boli te k*.				
KTF	Kaj za vraga! (kaj the f*)				
foter	oče				
majka	mama				
fejk	ponaredek				
bluziti	pametovati				
DC	dolgčas				
BC	ker (because)				
IDC	Ni mi mar. (I don't care)				
JBG	J* ga.				
koji k	Kaj za vraga! (koji k*)				
noob	začetnik/amater				
PRO	profesionalec				
AF	zelo (as f*)				
YEET	izraz vzhičenosti, poudarek intenzivnosti				
BFF	najboljši prijatelji za vedno (best friends forever)				
BF	fant (boyfriend)				
GF	punca (girlfriend)				

pubec	dečko				
DFK	Kaj za vraga! (»da« f*)				
freaking	zastrašujoče				
SC	Snapchat (spletna aplikacija)				
IG	Instagram (spletna aplikacija)				
WTH	Kaj za vraga! (what the hell)				
HJO	joj				
FU	J* se. (f* you)				
SEOS	zdravo				
fejker	ponavljalec				
EW	ogabno				
TBH	iskreno (to be honest)				
bejb	punca				
bestek	najboljši prijatelj				
bestika	najboljša prijateljica				
marš	Izgini!				
kiddo	otrok				
rejdž	kričanje/jeza (rage)				
THX/TNX	hvala (thanks)				
NP	ni problema				
tenks/tenkju	hvala (thanks, thank you)				
SUP	Kaj dogaja? (What's up?)				
Meme	smešnica				
DIFULT	začetnik				
WP	dobro odigrano (well played)				

niger	črnc				
wassup	Kaj dogaja? (What's Up?)				
STFU	Utihni! (shut the fuck up)				
kjut	prikupen/prikupno				
NZK	Ni za kaj.				
KD	Kaj delaš?				
KS	Kako si?				
SIS	sestra				
BRO	brat				
bye	Adijo!				
HBD	Vse najboljše! (happy birthday)				
PLS	Prosim. (please)				
bruh	ogabno				
K	v redu (OK)				
GTG	Moram iti. (gotta go)				
W	z (with)				
ZS	zasebno				
4ever	za vedno				
SFS	sponzor za sponzor (share for share)				
O5	spet (opet)				
:D	logično				
JK	Samo šalim se. (just kidding)				
mhm ...	sarkastično prikimavanje				
W8	Počakaj!				
TYT	Vzemi si čas. (take your time)				
B4	prej (before)				

GM	Dobro jutro. (good morning)				
SMH	Tresem z glavo – odkimavam. (shaking my head)				
NO U	ne ti (not you)				
UwU	obraz				
IKR	Prepričan sem. (I know right)				
SYS	Se vidimo. (see you soon)				
TjT	Vzemi si čas. (take your time)				
GTH	Pojdi v pekel! (go to hell)				
IDGAF	Vseeno mi je. (I do not give a f*)				
DILIGAF	Izgledam, kot da mi je vseeno?! (Do I look like a give a f*)				

Za sodelovanje pri anketi se vam najlepše zahvaljujemo!

Raziskovalni pogovor – intervju s staršem (PRILOGA C)

1. Kako bi definirali sleng oz. slengizem?

M. M. B.: »Rekla bi, da je to način izražanja med določeno populacijo oziroma predvsem med mladimi uporaba določenih besed oziroma izrazov, ki jih ta skupina bolj med sabo pozna.«

2. Poskušajte se v mislih vrniti v čas svojega mladostništva. Je vaša generacija uporabljala sleng?

M. M. B.: »Sigurno je, pa čeprav sem se zdaj v tem času poskušala spomniti določenih besed. Pa sem kar v zadregi. Nekatere besede bi sploh lahko rekla, da so bile kot slengizmi, ker mislim, da se je ta slengizem sigurno v zadnjih letih potenciral, to pomeni, da je vedno več teh izrazov, sploh nekih kratic, nekih povzetcov iz angleščine, kombiniranj, tako, da slengizme smo uporabljali, ampak sigurno ne v taki meri.«

3. Jih mogoče uporabljate še danes oziroma kdaj ste jih prenehali uporabljati?

M. M. B.: »Ja, sigurno ene take stereotipne izraze, kot je ok, uporabljamo že zadnjih enih 40 let, tak da to smo tudi mi uporabljali. Zdaj teh ostalih, koliko vseh vidim zdaj ... sploh pa tudi odvisno od sebe. Včasih so določeni slengizmi, kolikor sem jih tudi v anketi brala, malo mogoče tudi bi rekla »v narekovajih« kot grdi izrazi. Zdaj tudi odvisno od družine ne, zdaj če jih malo manj uporabljaj v svoji družini, potem si jih že slišal, ampak jih ne uporabljajš.«

4. Imate tri otroke. Dva sta že odrasla, najmlajša hči pa je najstnica. Kaj lahko poveste o uporabi slenga pri svojih otrocih?

M. M. B.: »Imam občutek, da vsaj z mano jin ne uporabljajo tako dosti, z mano pa z možem ne, torej z očetom otrok. Bila sem na tem predvsem presenečena, ko sem videla ta seznam v anketi, kako obširno je to. Tako da verjetno tudi hčerka uporablja več s prijateljicami ali pa mogoče v tej pisni obliki, ko želite dejansko krajšati besedilo, da ne bi bilo treba toliko pisati celih besed, pa s tem recimo nastane tudi lahko določen slengizem.«

5. Kako največ komunicirate s svojimi otroki? Z govorjenjem na štiri oči ali kako drugače?

M. M. B.: »Jaz mislim, da sem tu še jaz dokaj konzervativna, tak da še želim največ pač govorjenja na štiri oči, pa čeprav normalno, da se tudi starši nekako prilagajamo novostim. Zagotovo pa uporabljaj kdaj kakšen Messenger, sploh ko je potrebno ali pa kakšno kratko sporočilo prek telefona. Predvsem na ta dva načina, če izvzamemo pač govorjenje na štiri oči.«

6. Torej se bolj sporazumevate z govorjenjem?

M. M. B.: »Sigurno z govorjenjem, s pisanjem takrat, ko ni druge možnosti.«

7. Katera vrsta tehnologije pa vam je najljubša? Ter zakaj?

M. M. B.: »S tehnologijo mislite verjetno na telefon, ne? Ali pa računalnik? Zdaj prek računalnika skoraj ne, telefon lahko tako povzame vse – od govorjenja do pisanja. Tako da telefon, ja.«

8. Kako bi opisali jezik, v katerem se sporazumevate s svojimi otroki?

M. M. B.: »Jaz mislim, da bi lahko rekla, da je to en pogovorni jezik, da ni uradna slovenščina, torej knjižna sploh ne, taka pogovorna slovenščina.«

9. Kako reagirate, če vaš otrok uporablja slengizme?

M. M. B.: »Zdaj če jih ne bi razumela, bi vprašala, kaj to dejansko pomeni, ampak po moje moja najstnica že ve, kaj jaz razumem in česa ne, tako da se mi zdi, da uporablja kvečjemu tisto, kar jaz vem. Če bi se mi zdelo, da vem, kaj pomeni, pa da je beseda mogoče neprimerna, bi jo mogoče opozorila ali pa vprašala, zakaj to uporablja.«

10. Lahko imenujete nekaj slengizmov, ki ste jih zasledili pri svoji najmlajši hčeri? Poznate njihov pomen? Kaj pa slengizmi pri starejših dveh otrocih?

M. M. B.: »Tako standardno sigurno ok, potem bf, kot best friend, ali pa tak en grši izraz, mogoče kot wtf, to sem že sigurno slišala. Starejša dva pa ... najstarejši sin ne živi več pri nas, tako da njega mogoče lahko manj slišim. Starejša hčerka pa se mi zdi, da uporablja vključno (oziroma vsaj v pogovoru na štiri oči) pogovorni jezik in manj slengizmov.«

11. Kaj menite o pomenu komunikacije otrok–starš in kakšno vlogo ima pri tem sleng?

M. M. B.: »Ja, če želimo, da je komunikacija dobra, pomeni, da se moramo dobro razumeti, to pomeni, da moramo uporabljati jezik, ki ga oboji dobro razumemo, da se bomo dobro tudi sporazumevali. Če starš ne razume slengizma, pomeni, da mu mora otrok razložiti, da bosta lahko sploh dobro komunicirala, tako da je pomembno, da je obojestransko neko prilagajanje.«

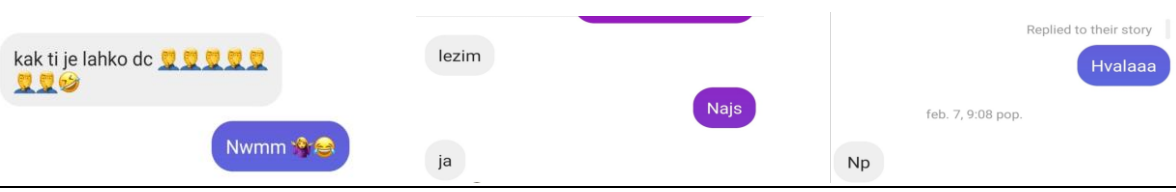
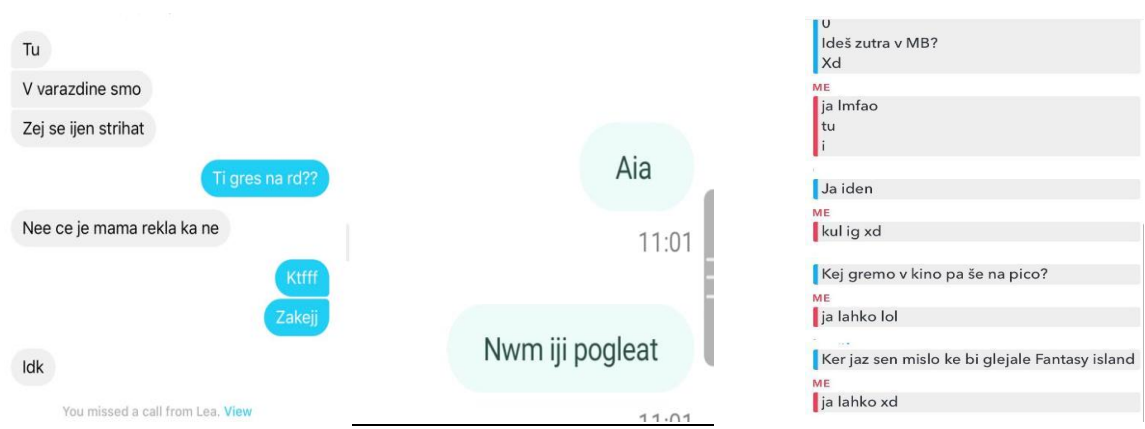
12. Na katere težave ste do sedaj naleteli pri komunikaciji s svojimi otroki?

M. M. B.: »Mogoče bolj ne v smislu izražanja, ampak v smislu različnega gledanja na stvari. To pomeni, mlajši gledate mogoče na stvari drugače kakor mi starši (odrasli), delno zaradi tega, ker imamo mi tudi drugo vlogo, delno so tudi seveda v letih razlike, kajne, tako da nisem naletela toliko v smislu izražanja, ampak v tem smislu, kako gledamo na stvari.«

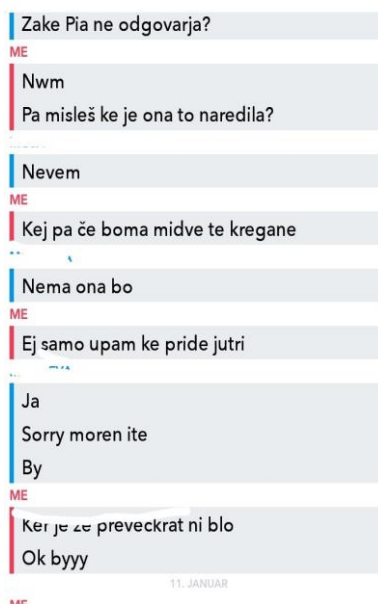
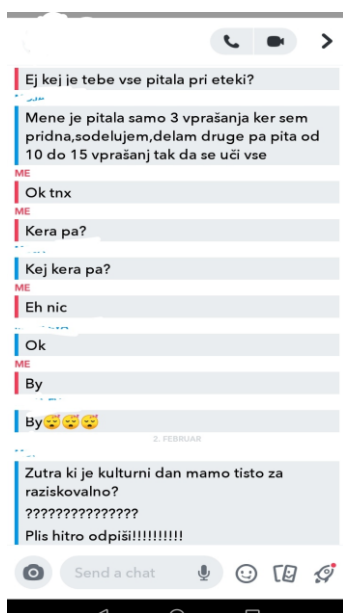
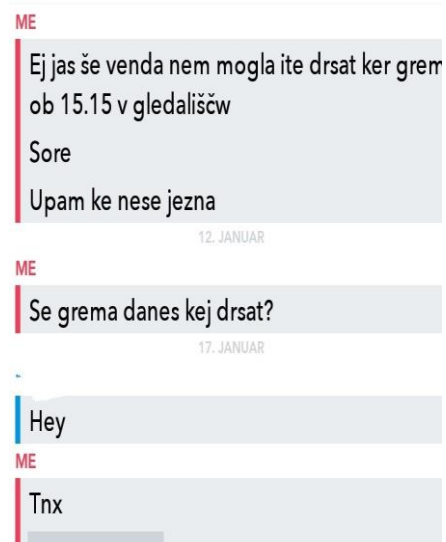
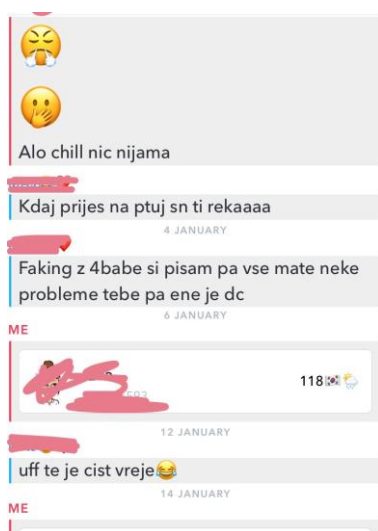
13. V raziskovalni anketi ugotavljamo, da večina anketiranih staršev želi razumeti sleng svojega otroka. Kaj sami menite o tem, predvsem pa, kaj predlagate – kako bi dosegli, da bi starši v večji meri razumeli sleng svojega otroka?

M. M. B.: »Ja, to je res, da če bi otrok res dosti uporabljal s starši te slengizme, in če jih ne razumeš, seveda jih želiš, da bi jih razumel, jaz mislim, da tudi v smislu pogovora se lahko tudi starši nekaj naučimo, torej če otrok želi uporabljati, pa če starša zanima, bi bilo lepo, da se ga povpraša, kaj to pomeni, da mi razloži, iz katerih besed je to mogoče okrajšano oz. da je to nastalo. Zdaj če veš malo angleščine, včasih že veš, kaj to pomeni, če pa ne, pa je za marsikaterega starša mogoče tudi to problem, kaj zdaj te kratice pomenijo, ne. Jih ne razumeš.«

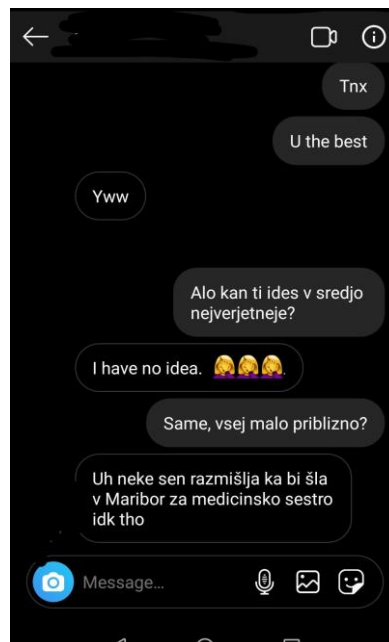
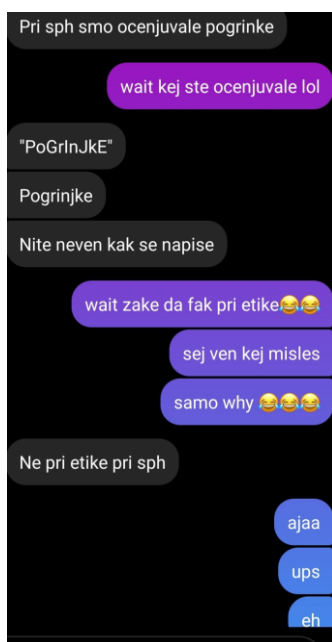
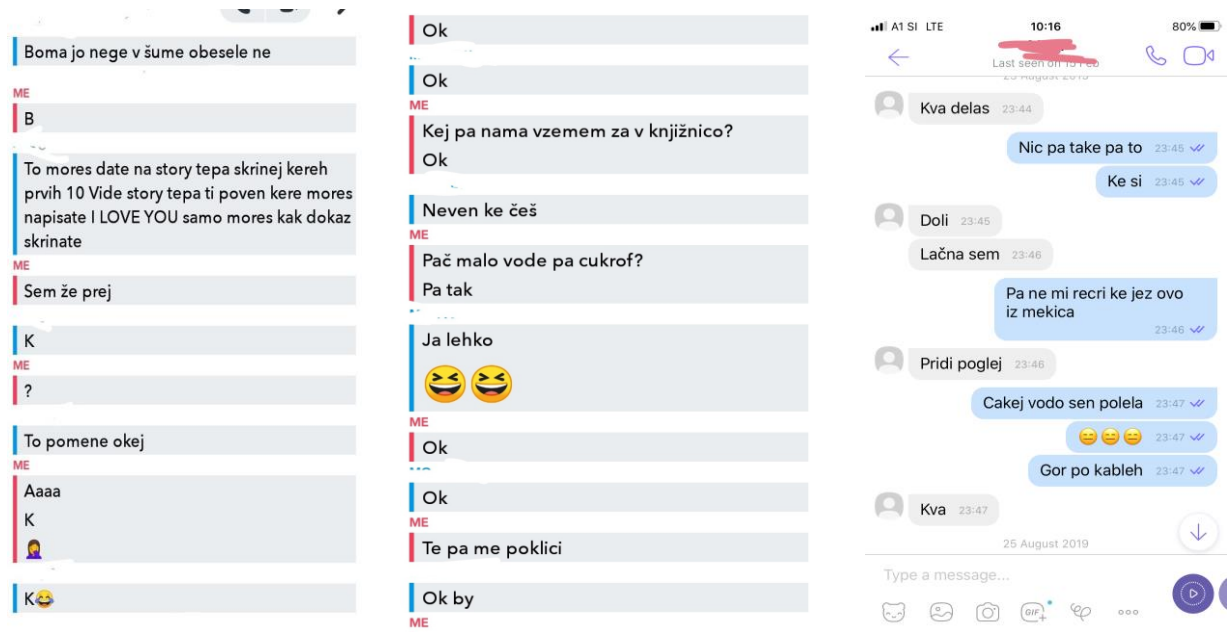
Besedilna sporočila med učenci (PRILOGA Č)

Raziskovalna naloga: KMS?

Raziskovalna naloga: KMS?

Raziskovalna naloga: KMS?

bode zutra mela kera od vejdiv
kej za pust lol? jaz bi si myb
samo makeup

idk... či so ke rekle ke mamo
lehko? ker če ja te bi si jaz rogle
sobom vzela

nic neso rekle samo pač

jaz myb eyeshadow pa eyeliner
alpa ke

uuuuu... šmeksi

hehe

samo necen bite tak edina z ten
haha

lol... te či boš ti mela te bon jaz
tuje...but sao eyeshadow

jaz mislen ka ma glas samo ga
ne izkorisca v praven smisle

jaa

ke je ful deep pa dore pa to

samo pesem neje nekaj prava
❤️👀

also, kak je bilo na ove proslave
al kej je bilo lol

grozno

ves kak je blo grozno

HSHSHHS

OD [redacted] MEJCO SEN MELA
OBELCENO

GAHAHAHA LMAO

ME
alo xd

ME
Ja lol

ME
ke je gnes za jeste lmfao

ME
Polnozrnate roglicek bruh

ME
wtf xd

ME
Vem ktk

hggghh 🤔

lmfao 😂😂

Seen

Message...

Fokusna skupina – posnetki zaslona (PRILOGA D)

SPLETNA FOKUSNA SKUPINA - SLENG

MOŽNOSTI

- Poščiti v pogovoru
- Uredi vzdevke
- Change Theme
- Spremeni čustveni simbol

LIUDJE

- + Dodajanje oseb
- Lana Zadravec
- Alien Krabonja
- Alien Krabonja
- Ana Jana Žnidarič
- Katarina Ivanuša
- Lea Pongrac
- Mojca Lukman
- Nika Bedrač
- Nina Zadravec
- Pia Skorpjanc
- Špela Rodi
- Tina Zadravec

Kaj je sleng? In kaj slengizem? Kako ju ločite od narečnih besed in narečja?

Špela: Sleng so kratice besed ki ji najpogosteje uporabljamo 😊

Katarina: Neje sleng in slengizem isto? Locim po tem da ima sleng skoraj vse besede iz tujih jezikov.

Nika: sleng je pač to kak se večina naših vrstnikov spomija med sobom

Lea: sleng je govorca iste generacije, slengizem pa so te besede. locim jih po tem da narečja ne uporablja samo ena generacija

Tjasa: Sleng je pogovor med isto starostnimi skupinami.

Mojca: Sleng je govor ki se najbolj uporablja pri mladih

Zoja: Sleng je pac neka beseda ki jo uporabljamo pac vrstniki. Slengizem pa je neka vrsta govorce ki jo uporablja večjo stvilo ljudi. Locimo jo tako da sleng ima besede iz tujega jezika

Saj narečje prav tako ampak sleng ima večina iz ang

Pia: Sleng je neka kratica, ki jo uporabljamo isto stari.

Nina: Sleng je krajšava angleskih besed ki jih uporabljajo isto st

Kateri slengizem (besedo/kratiko) uporabljaš najpogosteje? Če jih je več, napiši svoje tri najpogostejše.

Mojca: Ok, mkm, xd

Zoja: lk, idk, k

Tjasa: K, wtf, omg, ik

Nika: idk, dc, k, lol,

Lea: lol, idk

Pia: Ok, omg, idk

Špela: Wtf omg idk

Nina: idk, k, wtf, omg, lol

Katarina: idk, wtf, k

Kaj storite, če slengizma, ki ga uporabljajo drugi, ne razumete?

Mojca: Vprasm kaj pomeni

Katarina: Vprasad

Lea: vprasm kaj pomeni

Špela: Nekoga drugega vprasm

Zoja: Vprasm kaj je to oz kaj pomeni

Tjasa: Poglednem na URBAN DICTIONARY

Pia: Vprasm kaj pomeni

Katarina: Alpa googlas

Nina: Vprasm kaj pomeni

Opisite ta jezik - sleng - ki ga uporabljate. Kaj je za ta jezik najbolj značilno?

Zoja: Za ta jezik je najbolj značilen da se uporablja med vrstniki pogosteje pa se uporablja v tujih jezikih

Nika: hitro se spreminja, dosta besed je iz ang

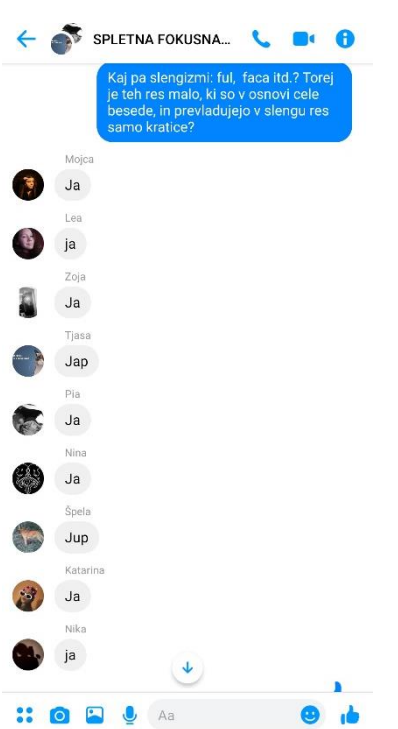
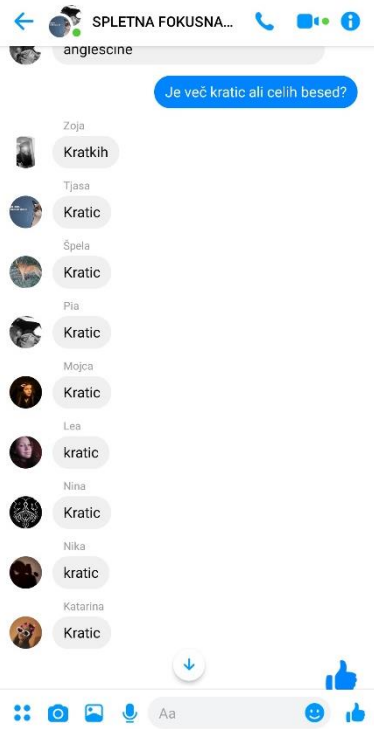
Lea: sestavljen je iz kratic pa tujih besed, vecinoma angleskeh

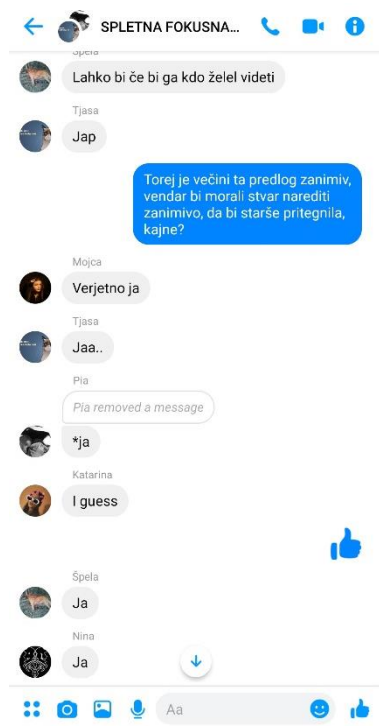
Tjasa: Da so nekatere besede prevzete iz anglescine, lezji je za uporabo, je iz kratic

Mojca: So kratice iz angleščine

Katarina: Preproste, hitro se spreminja značilno je da je iz ang

Špela: Najbolj značilno je da ga uporabljajo vrstniki pa da je iz angleskih besed

Raziskovalna naloga: KMS?

← SPLETNA FOKUSNA... 📞 📺 ⓘ

mED raziskovanjem smo si veliko pisale in so punca "izumile" nov slengizem za vprašanje "Kaj me razmiš/štekaš"? In bi bil slengizem KMS (brez strešice, ker se strešice menda ne pišejo najraje). Kaj menite o tem slengizmu? Bi se prijel med vami?

Lea
verjetno se nebi 🙌 2

Nika
se strinjam

z leo

Katarina
Isto kak nika 🙌 1

Mojca
Ne...ker vecina slengizmov se uporablja tistih ki so najbolj znani nam

Pia
Mislim da ne

Spela
Mogoče bi se ampak težko

Tjasa
MOGOČE se bi

📷 📎 🗣️ Aa 😊 👍

← SPLETNA FOKUSNA... 📞 📺 ⓘ

Ne

Nina
Ne

Lea
ne

Tjasa
Ne

Kaj pa, ko ste v anketi imeli tisto tabelo? Pa so se eni pritoževali, da ne pišejo vsega tako?!

Mojca
Zadnji dve strani sta bili večinoma tisti ki jih nikoli ne uporabljamo 🙌 2

Lea
ker vsi ne uporabljajo vsega slengizma ki je bil napisan 🙌 2

Pia
Ne uporabljamo vsi vsega

Spela
Ja večinoma eni narobe razumejo pomen te besede večinoma angleških

Ok. Punce, VAJLEPSA hvala za vas

📷 📎 🗣️ Aa 😊 👍

← SPLETNA FOKUSNA... 📞 📺 ⓘ

mogoče samo mislim da ne

Torej posvojite tisti slengizem, ki he pogost in postane kul?

Mojca
Ja

Pia
ja

Tjasa
Ja

Lea
ja, ker je pogostejši in ga več ljudi razume

Nina
Ja

Spela
Ja

Katarina
Ja

Nika
ja tisti ki ga vsi uporabljajo

Spela

📷 📎 🗣️ Aa 😊 👍

← SPLETNA FOKUSNA... 📞 📺 ⓘ

ne

Oz. Da imajo 8 mogoče drugacnega od 9.

Katarina
Ne

Zoja
Ne

Spela
Ne

Pia
Ne

Nina
Ne

Lea
ne

Tjasa
Ne

Kaj pa, ko ste v anketi imeli tisto tabelo? Pa so se eni pritoževali, da ne pišejo vsega tako?!

Mojca
Zadnji dve strani ↓ ili večinoma tisti ki jih nikoli ne uporabljamo

📷 📎 🗣️ Aa 😊 👍